བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ད་སྟའི་གནས་སྟངས་ལ་དཔྱད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལ་ཕན་ངེས་པའི་དོན་ཚན་འགའ་ལ་རགས་ཙམ་གླེང་བ།

“མེས་པོའི་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ད་རུང་གསོན་འདུག”

བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་།

གླེང་གཞི།

དགྲ་ཤ་རྒྱང་རྒྱང་བླངས་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལས་མེད་ལ། འོན་དེ་དྲང་བདེན་བསྐྱང་ན་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཡུན་རིང་བའི་བདེ་འཇགས་ངོ་མ་ཞིག་དངོས་སུ་སྩུང་ཐུབ་ངེས་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན།[1] དགྲ་ཤ་ལེན་རེས་བྱུས་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལས་མེད་ལ། དེ་བས་ཕན་ཚུན་དྲང་བདེན་བསྐྱང་རེས་བྱུས་ན། ཀྱོད་ཡ་གཉིས་པོ་མ་ཟད་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཡུན་རིང་པོའི་བདེ་འཇགས་ངོ་མ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྐྱུན་ཐུབ་ངེས་ཡིན། བོད་པའི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲང་བདེན་བསྲུང་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་ཞེས་པའི་སློབས་ཀྱིས་གནའ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཁྲིམས་ནི་དྲང་བདེན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་ཟིན་པས། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་གནའ་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་དབུ་བརྩིས་པ་ནས་ད་བར་དུ་བོད་ལ་གོམས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་བསྲུང་བའི་ཡུལ་ཁ་ཤོག་པ་མ་གཅིག་ན། ལ་ལར་ཡིག་ཐོག་གམ་ལ་ལར་ཡིག་ཐོག་མིན་པའམ། ཡང་ན་ལ་ལས་སྤྱིའམ་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་གང་རུང་ཞིག་བསྲུང་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་བརྩི་སྲུང་བྱེད་པའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ནང་ཕྱོགས་འགྱུར་སེམས་ཀྱི་གཏིང་དང་ཕྱི་རུས་པ་ཤ་ཁྲག་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་གསེང་། ཞལ་བརྗོད་པ་ངག་གི་སྒྱུར་བའི་འགྱུར་སྟབས་ཀྱི་ཁུག་ཏུ་འཐིམ་འདུག་པས། ད་ལྟའི་ཀྱང་གོའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་ལ་

---

[1] མཁས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཟླ་༤་པའི་སྟོན་ལ་CCTV རུ་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར་གྱི་གླེང་སྟེགས་སུ་ཁྲིམས་མཁས་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་བྱུང་། གཞུག་ནས་ངས་དྲ་ཚིགས་སུ་ཡང་ཡང་བཙལ་ཡང་ཁོང་གི་མཚན་དེ་བཙལ་མ་ཤེས། མཚན་འདིའི་མ་ཡིག་གི་རྒྱ་སྐད་ནི复仇只能带来一时的快感，而维护正义却能给整个社会带来永久和真正的和平（安定？）ཞེས་གསུངས་བྱུང་།

མཆོན་ནའང་། བོད་འབངས་སུ་གོམས་པའི་ཁྲིམས་འདི་སྟོད་དབུ་གཙང་དང་སྨད་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་དུ་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཉམས་པར་གནས་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཡུན་རིང་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་འབྱུར་དུ་ཐོན་ཡོད་ཚུལ་དངོས་འདི་བོད་རང་གི་དེབ་ཐེར་ཁུངས་བཙུན་པ་དག་ཏུ་འཁོད་པ་བཞིན་ཀུན་གྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་སློན་མེད་གཞུམ་ན། རང་ཅག་གངས་རིའི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཡུལ་འདིར། གནའ་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་སུ་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག། ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་མོ་དྲུག་སོགས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཁོད་སོ་དྲུག་གཏན་ཕབ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་གིས་རང་གི་དུས་རབས་དང་དོན་དངོས་ལ་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལེགས་པར་ཕབ་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བློན་པོ་མགར་སོགས་ལ་བཀའ་ཕབ་ནས་སྤྱི་ལོ་༦༤༡ཙམ་ལ་བཟོས་པའི་ཁོད་སོ་དྲུག་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༤ལ་ས་སྐྱ་པས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་སྲིད་དབང་ཐོར་ནས་ཕྱི་སྲིད་ཕག་གྲུ་བས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་སྲིད་དབང་དངོས་སུ་འཚུགས་པ་དང་། ཏཱ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་གཡུ་འབྲུག་སྒྲོག་པའི་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༡༨ལ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༤༢ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་མཛད་ནས། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༦༨༡ལ་གནས་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བླང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ་ཅན་ཞིག་མཛད་ཡོད་པ་བཅས་སོ། དེ་མིན་བོད་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་བྱུང་ཟིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོའི་ཁྲོད་འདིར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དགོས་མཁོའི་ཆོས་ཉིད་ལྟར། མཐའ་སྐོར་གྱི་ཁྲིམ་མཆོས་མི་རིགས་དང་སྣ་མི་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་མང་པོ་འཚུགས་ཏེ།

རྒྱ་དཀར་ནག་དང་སོག་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་ཆོས་ལུགས། རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསྡུ་ལེན་བྱས། ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱིས་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས་ཐད་ནས་རྩ་བའི་གོ་གནས་བཟུང་ཚུན་ཆད་ནང་ཆོས་འདི་བོད་རང་གི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་འདྲིས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དུས་ཡུལ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་སྲོལ་གྱི་ནང་དུ་ནང་བསྟན་གྱི་ཤུགས་རྐྱེན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་ཐེབས་པས། ཁྲིམས་ལུགས་ཉིད་དེ་སྐབས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་མ་ལག་ཆགས་ནས། ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་དམངས་ཁྲོད་ཁྲིམས་སྲོལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་རེའང་གྲུབ་ཡོད་རུང་། ནང་དོན་རིག་པ་འདི་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་གྱི་རིགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་གཞི་འཛིན་སའམ་སྲོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཁྲིམས་ལུགས་འདི་དག་ནི་དབང་བསྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱི་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དུའང་གྱུར་ཡོད་རུང་། འདིས་སྙིང་སྟོབས་དང་བློ་སྟོབས་ཟུང་དུ་ལྡན་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡུན་རིང་ཞིང་། ཐུན་མིན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་དགའ་ལུགས་དགའི་མིའི་རིགས་ཞིག་ཡིན་པའང་མཚོན་ལ། སྐབས་སོ་སོའི་སྲིད་ཁྲིམས་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཡོད་ན། བོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བོད་ནང་ཁྱུལ་དུ་བདེ་འཇགས་ཡོང་སྲུང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པ་མ་ཟད། བོད་ཡུལ་གྱི་མི་དང་མིའི་བར་དང་། ཡང་ན་བོད་ཡུལ་གྱི་མི་དང་སེམས་ཅན་གཞན། རྩྭ་རྩི་ཤིང་ཆུ་བསྟན་གཤེར་ཀུན་གྱི་བར་ལ་ཕན་ཚུན་ཅུང་བདེ་འཛམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཛའ་བརྩེ་ཡོང་ཡོད་སྲུང་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལའང་གོ་བ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེད་སྲུང་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་འདིའི་ངོ་བོ་དང་ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་བེད་སྤྱོད་གང་ལེགས་ཤིག་ཐུབ་ན། རང་རེའི་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་གཏན་སྲུང་ཐུབ་ཞིང་བརྩན་དུ་སྐྱོབ་པ་དང་། ཐ་ན་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་ཞི་བདེ་ལའང་ཕན་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོགས་པར་གདོན་ཟ་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ཤིག་རེད་སྙམ། དེ་བས་ན་བོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་རིག་གནས་གསོན་པོ་དེ་བོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཤིན་སར་འཐིམ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཚད་གཞིར་གྱུར་ནས་བོད་པ་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་

མིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ད་བར་དུ་དངོས་སུ་གསོན་ཉམས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་ཆགས་འདུག་ཐུབ་སྨྲད་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱུ་དང་ཕྱིའི་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུའང་གྲུབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་པ་རེད།

དང་པོ། བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྲིད་ཁྲིམས་འདི་ཕབ་བྱུང་ཐུབ་པའི་རྩ་བའི་རྨང་གཞི།

གཅིག། བོད་བཙན་པོའི་སྲིད་ཁྲིམས་སུ་འབངས་ལ་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་།

བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་དམངས་ལ་བྱམས་པས་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབངས་ལ་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་གནའ་ནས་དར་ཞིང་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རིག་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་དུ་གནས་ཡོད། སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དག་ལས།[2] དང་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་མ་སང་སྤྱན་དགུས་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། སིལ་མ་བཞི་བཅུ། ཡང་རྒྱལ་ཕྲན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བ་སོགས་བཀོད་ཡོད་པ་ལས། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་གནའ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྔོན་ནས་དབང་བསྒྱུར་མཁན་མ་སང་སྤྱན་དགུ་དང་རྒྱལ་ཕྲན་ཡང་དུ་མ་བྱུང་ཡོད་པས་སྔར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དང་དབང་སྒྱུར་མཁན་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གསལ་པོར་བཀོད་མེད་རུང་དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་ནུས། གལ་ཏེ་དབང་སྒྱུར་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་གང་རུང་ལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་གང་འོས་ཤིག་མེད་ན་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་ཡོད་ག་ལ་སྲིད། རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཁྲིམས་དང་ལས་ཀའི་སྒྲིག་གཞི

[2] མཁས་པ་ལྡེའུས་བརྩམས་པའི་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། ཤ༢༢༧ནས༢༢༨ ནང་གསལ། འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ། ཤ༡༨༩ནང་གསལ། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ། ཤ༡༢༣ནང་གསལ། དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀུན་དགའི་མེ་ལོང་། ཤ༡༧༠ནང་གསལ། ཆབ་སྤེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་དང་ནོར་བྲང་ཨོ་རྒྱན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ། ཤ༡༣༠ནང་གསལ། ནམ་མཁའ་ནོར་བུས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་གཡུང་དྲུང་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ། ཤ༡༣༠ནང་གསལ།

་རེ་ཡོད་པ་གོར་མ་ཆག ཡིན་ནའང་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་ལས་ཀའི་སྒྲིག་གཞི་གསལ་པོར་འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བས། སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་བཤད་མ་ཐུབ་ནའང་། ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་ལས།[3] དེ་ནས་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་དུ་གཤེགས་ཏེ། ཡི་ནས་[4]མཐོ་བ་ལ། ཕྱག་ཚང་ལྷོ་དང་སླགས། དེ་ནས་ཕྱིང་བ་སྟག་རྩེར་བྱོན་ཏེ་དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་དགུ་རིམ་[5]བགྲིས་ནས། བླའི་སྐུ་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས། གཙིག་ལག་གི་ཐང་ཁྲིམས་ནི་ལྷའི་ལུགས། སྒྲུང་[6]དང་ལྡེའུ་[7]ཙམ་ནི་བྱུང་། དགོངས་པ་འཕྲུལ་[8]གྱི་རས་[9]ཆགས་པས། གསང་གྲོས་རྣམ་གསུམ་[10]གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དམིགས་[11]ཕྱེ། མི་ལ་ཆད་རྣམ་གཉིས་དང་བཞེད་རྣམ་ལྡུས་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་བཅས། ཡིག་ཚང་སྡེ་དགུ་དང་དཔའ་མཚན་རྣམ་བརྒྱད་བཀའ་རིམ་པར་གནང་སྟེ། འཛམ་བུ་གླིང་ན་མཐའ་བཞི་རྒྱལ་པོ་བཞི་ཡང་དཔྱ་འབུལ་ལོ།། ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཁྲིམས་དང་ལས་ཀའི་སྒྲིག་གཞི་བཅོས་ཡོད་པ་གསལ་ཏེ། དར་དཀར་གྱི་ཡོལ་བ་དགུ་རིམ་བགྲིས་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་དཔྱད་ན། རྒྱལ་པོ་གཙོས་པའི་སྐུ་འཁོར་མགོ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིང་བ་སྟག་རྩེར་གནས་བཅས་ཏེ་ཁྲིམས་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་བཟོ་བ་ལ། བློན་པོ་རྣམས་

---

3 ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་། ༡༧༠༢ནང་གསལ།

4 དང་པོའམ་ཐོག་མ་ལ་གོ

5 ཁང་སྐོའི་ཡོལ་བ་དགུ་རིམ།

6 སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་།

7 གྲོང་ཚིག་མ་ཡིན་པར་གབ་རྒྱུན་གྱི་ཚིག་གིས་སྨྲས་པ།

8 བློ་གྲོས་ཀྱི་འཕྲུལ་གྱིས།

9 སོ་སོར་རེས་སུ་ཕྱེ་བ།

10 གསང་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་ཡིག་དང་། གསང་གྲོས་རྣམ་གསུམ་ནི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གསང་གྲོས་ལ་གོ།

11 དམིགས་ཡུལ།

ཀྱིས་ཕྱི་ནས་རིམ་པར་བསྒྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་འགྱུལ་ལམ་འགོག་གིན་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ངེས་ཏེ། དགུ་རིམ་མམ་རིམ་པ་དགུ་ཞེས་པ་ནི་རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཁ་སྐད་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་དུ་ཤིན་ཏུ་ནན་པོའི་སྒོ་ནས་དམ་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་རིམ་པ་དགུ་བཏབ། ཡོད་དགུ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བུའོ། འདིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པདྨ་ར་གའི་ལྡེ་མིག་ཏུ་གཙུག་ལག་གི་ཐང་ཁྲིམས་ནི་ལྷའི་ལུགས་ཞེས་པ་སྔར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ལུགས་རྣམས་དེ་གར་རང་གཏན་འཛུགས་བྱས། མི་ལ་ཆད་རྣམ་གཉིས་དང་བཞེད་རྣམ་ལྔས་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་བཅས་ཞེས་པའི་ཆད་ནི་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་བཀའ་ཡིས་བཅད་པ་གནང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བཟང་ལ་ནོར་གྱི་དཔའ་དར་དང་བསྟོད་པའི་སྟག་བརྗོད་བཀྱེད་པའི་བཀའི་བཅད་པ་དང་། ཉེས་ཅན་དང་ངན་པར་ལུས་ལ་གཅོད་བཏྲང་དང་ནོར་ལ་འཕྲོག་ལེན་སོགས་བྱེད་རྒྱུའི་བཀའི་བཅད་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ཁྲིམས་སྲོལ་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ལ་ཕན་པའི་བཞེད་ལྟའམ་ལུགས་སྲོལ་ལྟའི་ཁྲིམས་ལུགས་བྱུང་ཡོད་ཅེས་[12] འགྲེལ་བ་མདོ་ཙམ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་མིང་ཙམ་འཁོད་པ་ལས་ཡིག་ཆ་གསལ་པོ་མ་མཐོང་རུང་འབངས་ལ་བྱམས་པའི་ཆེད་དུ་དཀར་ནག་བདེན་རྫུན་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཕབ་བྱུང་།

བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་རིག་གནས་བྱུང་འཕེལ་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་ཀྱི་གལ་ཆེན་གྱི་དུས་རིམ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དང་ཐོག་གི་ཡིག་ཆ་དེ་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་འགའ་ལ་དཔྱད་ན། བོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་རིག་གནས་ཀྱི་འགོ་ཁུངས་ནི་བོད་ཀྱི་རང་སའི་ལོ་རབས་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བའི་མི་དང་མིའི་བར་གྱི་སྤྲིག་གཞིའི་སྲོལ་ལུགས་ཀྱི་གཞིན་ས་ཡིན་ཞིང་། སྲོལ་ལུགས་འདིའི་གཞི་རྩ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྩེ་ཞེན་ཆགས་ས་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་གི་གོང་རིམ་གྱི་འགན་འཁུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཐུབ་པའི་གཞི་འདི་དམངས་ལ་

12 ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པདྨ་ར་གའི་ལྡེ་མིག ༤༡༨༠ ནས་ ༡༨༡ནང་གསལ།

བྱམས་རྒྱུར་ཐུག་ཡོད་པ་ཞེས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་མ་ཐོར་བར་ད་བར་དུ་ཆགས་ཡོད་པ་ལས་གོ་ཐུབ། སྤུ་རྒྱལ་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ནས་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འབངས་ལ་ཞབས་ཞུ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་ཡོད་པ་མངོན་པ་དེ་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་ལས།[13]

རྣམ་གསུམ་དུ་ནི་གནམ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ན། ཁྲི་བར་ལ་བདུན་ཚིག ཞེས་བགྱི།། གནམ་གི་ལྷ་ལས། ས་ག་དོག་དྲུག་དུ། །འཕྲིང་འགོ་ནག་གི་རྗེ་མྱེད་གི་རྗེ། །དུད་ཛོག་ཆག་བླ་མྱེད་ཀྱི་བླར།། བློན་པོ་ལྷོ་རྗེ་ཏིགས། ཆིམ་པོ་མཆེ་གཙོ། ཕྱུག་ཚང་ཤ་སྤྱུག། ། མྱི་རྗེ་ལྷ་དང་བདུད། །དུ་བཀྱིས་ནས། ཡུལ་བོད་ཀ་གཡག་དྲུག་དུ་བྱོན་ཞེས་མཆི། །གང་ལགས་ཀྱང་མྱི་མངོན་སྟེ།། གདུང་སྤུ་བོད་དང་སྤུ་རྒྱལ་དུ་གསོལ།། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་ (P.T. 1286 III) ན། བོད་ཀ་གཡག་དྲུག་གི་རྗེར་གཤེགས་སོ། ཐོག་མ་ས་ལ་གཤེགས་པ་ཡང་། གནམ་མཐའ་འོག་གི་རྗེར་གཤེགས་པས། གནམ་གྱི་ནི་དབུས། ས་འི་ནི་དཀྱིལ། གླིང་གི་ནི་སྙིང་པོ། གངས་ཀྱི་ནི་ར་བ། ཆུ་བོ་ཀུན་གྱི་ནི་མགོ་བོ།། རི་མཐོ་ས་གཙང་། ཡུལ་བཟང་། མྱི་འཛངས་ཤིང་དཔའ་རུ་སྐྱེ། ཆོས་བཟང་དུ་བྱེད། རྟ་མགྱོགས་སུ་འཕེལ་བའི་གནས་སུ། ཚུལ་གྱིས་བདམས་སྟེ་གཤེགས་སོ། རྒྱལ་པོ་གཞན་དང་མྱི་མཚུངས་པའི་ཆོས། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་ (P.T. 1287 III)ན། ཞང་ནས་ཟིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོ་ལྟ་ཞིག། ཇེ་ལ་ཡང་ལོག་པ་གཤིན་ཕྱོགས་ཤེ་དག་བྱེད་དེ།། ཉེས་པ་ནི་ལེགས་པར་བཅུག། ལེགས་པ་ནི་ཉེས་པར་བཅུག་གོ། འཛངས་པ་སྙིང་ཉེ་བ།། ལེགས་པ་འི་སྲིད་བྱུས་བློ་བསྟན་པ་ནི་མྱི་ཉན།། མྱི་གཅམ་བུ་གསག་གི་ངོ་ཟ་རི་བྱེད་པ་འི་ཚིག་ནི།། ཆེད་དུ་ཡང་ཉན་ཏོ།། མྱི་འདི་ལྟེ་བུའི་ཡུས་བྱུང་ངོ།། མྱི་འཛངས་པ་དྲང་མཐྲང་བྱེད་པ་དང་། དཔའ་བོ་རྒྱ་གང་བྱེད་པ་ལ་སྡང་སྟེ།

13 གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁྲོལ་བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། ཤ༧ནང་གསལ།

རི་མོ་བསྐྱུངས་།། མ་འོས་བའི་ཆད་པ་ནི་ནན་ཆེ་འོ།། མྱི་མཁའ་བ་འི་ལས་ཀྱི་སྨ་གྲངས་ནི་མངས་སོ།། འུང་ལྟར་ཐྲིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོ།། ཆོས་ལོག་ཆིང་སྲིད་བྱུར་པས།། རྗེ་བོ་ཉེས་དགྱུའ་བྱེད་པའ།། མྱི་ཆིག་གིས།། མཐོང་ཡང་།། ཉེ་པ་འི་བློ་གདབ་དུ་མ་འོས་པ་འི་ཆད་པ་ནན་ཆེས། ཆིག་དྲག་གིས།། ཇེ་ག་སུས་ཀྱང་བློ་གདབ་མ་ཕོད་དོ། རྗེ་བོ་ནི་བློན་གཟུམ་མོ།། ཁོལ་པོ་ནི་འོག་ན་སྐྲག་གོ།། རྗེ་བོ་ནི་ བློན་སྨྱོ།། ཁོལ་པོ་ནི་འོག་ན་གྲམ་མོ།། གཆིག་ལ་གཅིག་སྙིང་མྱི་བརྟན་ཏེ།། ཐ་དད་དུ་སེམས་སོ།། རྗེ་བོ་ཐྲིང་པོ་རྗེ་ངན་ཞན་ཏེ།། ཇེ་ལ་ཡང་ལོག་པ་གཞིན་ཕྱོགས་ཉེས་དགྱུ་བྱེ་པས།། ཡུལ་གྱི་སྲིད་ཀྱང་དམའས་སོ། མྱི་ཡོངས་ཀྱང་རྗེ་བོ་ལ་འཁང་ངོ།། འུང་ནས་ཐྲིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་པོ་འི་བློན་པོ།། མཉན་འཛི་ཟྲུང་ནག་པོས།། རྗེ་བོ་ལ་གསོལ་པ།། རྗེ་བོ་ཇེ་ལ་ཡང་ལོག་པ་གཞིན་ཕྱོགས་མཛད་པས།། རྐོལ་གྱི་སྲིད་ནི་སྲིད་དུ་མ་རུང་། ཆོས་ནི་ཆོས་སུ་མ་རུང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་མྱི་དབུལ། ཉམས་ཀྱི་སྲིད་དམའ་སྟེ། ན་མོ་བརླག་ཐེན་ན་རྗེ་ནོངས་ཤེས་གསོལ་ནས། འུང་ནས། ཐྲིང་པོ་རྗེ་སྟག་སྐྱ་བོ་ཉན་དུ་མ་རུང་སྟེ།། འདི་སྐད་ཐེར་བ་ཉེས་སོ་ཞེས།། འཛི་ཟྲུང་བློན་པོ་ལས་ཕྱུང་ངོ། འུང་ནས་འཛི་ཟྲུང་མ་རངས་སྟེ།། ཐྲིང་པོ་རྗེ་ཁྲི་པང་སུམ་ལ་ལྟས་ནས།། ནག་པོ་འཕྲུས་ཏེ། སྐྱ་བོ་བསད། དེ་འུ་རྒྱལ་ཏེ་བསེའ་སྣ་བཆག་གོ།།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་(P.T.1287 III)ནི། ཙོང་སྐྱུ་གཅིག་པུ་པྱི་ན་ཚུར་སླ་སྟེ། ཆབ་ཆབ་ནི་ཕ་རོལ་ན།། ཡར་ཆབ་ནི་ཕ་རོལ་ན།། མྱི་འི་ནི་མྱི་བུ་སྟེ།། ལྷ་འི་ནི་སྲས་པོ་བཞུགས།། རྗེ་བདེན་ནི་བཀོལ་དུ་དགའ།། སྣ་བདེན་གྱིས་ནི་བསྟད་ན་དགའ།། ཞེས་སྙིང་ལ་སེམས་པ་ཁར་ཧོར་ཆེས་བྱུང་ནས།། དབྱི་ཚབ་སྟུན་ན་འགྲོ་བ་འི་རྣ་བར་ལྟངས་ཤེས་ཐོས་སྟེ།། དབྱི་ཚབ་ཀྱིས་ཚིག་དེ་ཧོག་ཅེས་བླངས་ནས།། ཙོང་སྐྱུ་ཀྱོད་ཐེར་བ་ལསབདེན་པ་མྱེད་དོ།། ཁོ་བོ་ཡང་འདི་ལས་མ་རངས་པ་མྱེད་ཀྱིས།། ཁྱོད་སེམས་པ་དང་མྱི་འདྲའ་རེ་ཞེས་མནའ་བོར་རོ།། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་བོད་ལ་ནང་བསྟན་མ་བྱུང་བའི་གོང་ལའང་བོད་ཀྱི་བཙའ་ཁྲིམས་རིག་གནས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་རྗེ་ཡིས་འབངས་ལ་བྱམས་དགོས་རྒྱུའི་ཐད་ནས་གོ་སླ་བ་དང་། འདིའང་བོད་ཀྱི་བཙའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་

རྨང་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་ཀྱང་།[14] ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེས་དབོན་གྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོས་བཞིན་སྐྱུད་པ་དང་མཐོ་བའི་གཞལ་ནས་གནོན་ཅིང་དམའ་བ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་པོའི་འོད་སྣང་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཁྱབ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་པུཎྜ་རཱི་ཀ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་བར་སྐབས་སུ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལེགས་བཤད་མང་པོའི་ནང་དུའང་རྗེའི་ལས་ཀ་འབངས་ལ་བྱམས་དགོས་ཚུལ་སོགས་ནན་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས། བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་སྲིད་ཁྲིམས་སུ་ཞལ་ལྕེ་དྲང་པོར་གཙོད་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་།

བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་དམངས་ལ་གཅེས་པས་ན་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཞལ་ལྕེ་དྲང་པོར་གཙོད་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ཞེས་པའི་སྲོང་ནི་འཁྱོག་གྱུག་ཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་དྲང་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། དྲང་པོར་གཙོད་པ་ནི་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཡིན་པས་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་ཀྱིས་གནད་དེ་ཟིན་འདུག ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་(P.T. 1287 VII)ལས། ༄།། རྒྱལ་འདི་འི་རིང་ལ།།[15] ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་དྲངས་སྟེ། ཆབ་སྲིད་མཛད་ནས།། ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལིག་མྱི་རྷ◌ྱ་སྲིད་བརླག་སྟེ།། ཞང་ཞུང་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་བཀུག་གོ།། ཞེས་དང་། ཡང་ཡིག་རྙིང་དེ་ལས། བླ་ན་རྗེ་སྒམ་ན། ཁྲི་སྲོང་བརྩན། འོག་ན་བློན་འཛངས་ན་སྟོང་རྩན་ཡུལ་ཟུང་། རྗེ་ནི་གནམ་རི་པྭ་འི་ལུགས།། བློན་པོ་ནི་ས་འི་ངམ་ལེན་གྱི་ཚུལ།། མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་འི་རྐྱེན་དུ། རྗེ་དང་རྗེར་ལྡན་ཏེ། ཕྱི་འི་ཆབ་སྲིད་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་བསྐྱེད།། ནང་གི་ཁ་བསོ་ནི་མྱི་ཉམས་པར་ལྡུན་སྟུག།། འབངས་མགོ་ནག་པོ་ཡང་མཐོ་དམན་ནི་བསྙམས། དཔྱ་སྐྱུ་ནི་བསྐྱུངས། དལ་དུ་ནི་མཆིས། སྟོན་དཔྱིད་

[14] རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོས་མཛད་པའི་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས། ༡༥༧ནས་༡༥༢ནང་གསལ།

[15] སྲོང་བརྩན་སྒམ་པོ།

ཉི་བསྐྱལ།། འཁོར་བར་ཉི་སྤྱད། འདོད་པ་ཉི་བྲིན། གནོད་པ་ཉི་བྱི། བཙན་པ་ཉི་བཙུགས། སྤོ་བ་ནི་སྤད། འཇིགས་པ་ཉི་མནན། བདེན་བ་ཉི་བསླེན། འཛངས་པ་ཉི་བསྟོད། དཔའ་བོ་ཉི་བཀུར། སྨོན་པར་ཉི་བཀོལ། ཆོས་བཟང་སྲིད་མཐོ་སྟེ།། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་སྐྱིད་དོ།། བོད་ལ་སྔར་ན་ཡི་གེ་མྱེད་པ་ཡང་།། བཙན་པོ་འདི་འི་ཆེ་བྱུང་ནས།། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་བཀའ་གྲིམས་ཆེད་པོ་དང་། བློན་པོ་འི་རིམ་པ་དང་། ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐང་དང་། ལེགས་པ་ཟིན་པ་འི་བྱ་དགའ་དང་། ཉེ་ཡོ་བའི་ཆད་པ་དང་། ཞིང་འབྲོག་གི་ཐུལ་ཀ་དང་དོར་ཀ་དང་། སླུངས་ཀྱི་གོ་བར་བསླམས་པ་དང་། བྲེ་པུལ་དང་། སྲང་ལ་སྩོགས་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་བཟང་པོ་ཀུན།། བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་བརྩན་གྱི་རིང་ལས་བྱུང་ངོ་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཞིང་ཆོར་བས།། སྲོང་བརྩན་སྒམ་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ལས།[16] སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཐམས་ཅད་མགུ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འདི་ཐུགས་དྲང་ལ་སྒམ་པ་ཞིག་འདུག་གོ་ཞེས་ཟེར་ནས་མཚན་ཡང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་བྱ་བར་གྲགས་སོ། ཞེས་གསུངས། ཞོལ་རྡོ་རིང་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཡིག་བྲིང་བཅུ་དྲུག་ཏུ།[17] (ཤྲ༡) ༄༅།། བློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ(ཤྲ༢)ཁོང་། ནང་བློན་ཆེན(ཤྲ༣)པོ་དང་ཡོ་གལ་འཆོས(ཤྲ༤)པ་ཆེན་པོར། བཀའ(ཤྲ༥)སྣལད་ཀྱིས་ཀྱང་། (ཤྲ༦)བཀའ་ལུང་དང་འདྲ(ཤྲ༧)བར་རྗེ་བླས་དགའ(ཤྲ༨)དགུ་ཉམསུ་བླངས(ཤྲ༩)ཏེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་གྱི(ཤྲ༡༠)ཆབ་སྲིད་ཁབ་སོx(ལ) (ཤྲ༡༡)དཔེནད་པ་དང་ཆེ(ཤྲ༡༢)ཆུང་གཉིས་ལ་དྲང(ཤྲ༡༣)ཞིང་སློམས་ཏེ། བོད(ཤྲ༡༤)མགོ་ནག་པོའི་སྲིད(ཤྲ༡༥)ལ་ཕན་པ་ལེགས(ཤྲ༡༦)དགུ་བྱས་སོ།། ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་(P.T. 1287 X) ནི། བཙན་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བརྩན་གྱི་རིང་ལ།། ཆོས་བཟང་སྲིད་ཆེ་སྟེ། རྒྱལཔོ་ཉི་གནམ་ས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དུ་བནམ་ཞིང་།། འགྲེང་

16 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། ཤ༡༧༤ནང་གསལ།

17 གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁྲོལ་བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་ནང་གསལ།

དྲུད་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་བདག་མཛད་པ་འི་གཙུག་ལག་ཆེན་པོ། སྨྲ་འི་དཔེར་རུང་བར་མཛད་དོ། ལེགས་ཀྱི་བྱ་དགའ་ནི་རངས་པར་བྱིན། ཉེས་ཀྱི་ཆད་པ་ནི་དམིགས་སུ་ཕོག་པར་མཛད་དོ།། འཇངས་པ་དང་དབའ་བོ་འི་རི་མོ་བསྐྱེད་དོ།། ངན་པ་མ་རབས་ནི་ཆིས་ཀྱིས་གསོས་སོའ།། དེ་འི་ཚེ་བློན་པོ་སྲིད་བྱེད་པ་འི་རྣམས་ཀྱང་བློ་མཐུན་གྲོས་གཅིག་སྟེ།། ཕྱི་འི་དགྲའ་བྱུང་བ་ལ། ཐབས་དང་ཡེ་མྱིག་ཆེར་བྱེད། ནང་གི་ཆོས་བྱ་བ་ལ་དྲང་ཞིང་འགྲུས་སུ་བྱེད།། འཕྲུག་མྱི་དོགཱཉིས་མྱི་བྱེད།། དཔའ་འཇངས་གཉིས་ནི་ རྣག་པ་བཞིན་བཙལ་ཏེ། འཇངས་པ་དཔའ་བོ་ནི་ཆེ་ས་ཆུང་སར་བསྐོད་ནས། ས་ས་ཡུལ་ཡུལ་དུ་བགོད་དོ།། འབངས་འོག་མ་དལ་ཞིང་ཡུལ་ན་འཁོད་པ་ནི།། འཇངས་དྲང་གཉིས་སློབ་བློ།། དམག་མྱི་སོ་ལ་འཁོད་པ་ནི་དཔའ་བའི་ཐབས་དང་། རྩལ་སློབ་བོ།། བློ་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་རླབས་ཆེད་པོས་ཐུབ་པས།། སྤང་དགྲའ་སྤོ་བ་ཡང་མྱེད་དོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བླ་ན་མྱེད་པ་བརྙེསྟེ་མཛད་ནས།། དབུས་མཐའ་ཀུན་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྩིགས་ཏེ། ཆོས་བཙུགས་ནས། ཐམས་ཤད་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དྲན་པས་སྐྱེ་ཤི་ལས་བསྒྲལ་ཏོ།། གཡུང་དྲུང་དུ་བཏོན་ཏོ།། ཞེས་གསུངས།

བྱ་བ་གང་དང་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ཀྱང་རང་སེམས་དྲང་ཞིང་རང་བློ་གཟུ་བོའི་ངང་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ནི་དེང་གི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་སྲོག་རྩར་གྱུར་ཞིང་། དྲང་བདེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མིའི་ཕྱིའི་བྱ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་གཙུན་འདོམས་ཙམ་མི་བྱ་བར་མིའི་ནང་གི་སེམས་རྩ་བར་བཟུང་བ་དང་། སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་བློ་ཁ་དྲང་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་རྒྱུར་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཕུད་དེ་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན། ཐོག་མར་ཁྲིམས་སྲིད་ཀྱི་དཔོན་པོས་རང་སེམས་དཔང་གཞག་དྲང་པོའི་ངང་ནས་ལས་གང་རུང་ལ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། གནད་དོན་ཅི་ལ་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་འགན་ལ་དཔེ་བཙོལ་ཤིང་རང་གི་ཟུར་ངོས་ནས་བལྟས་ཏེ། ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་མི་བྱ་བར་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ན་ད་གཟོད་ཡང་དག་པའི་མི་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་སྤྱི་འབངས་ཞིག་གི་ངང་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་

འཇིགས་ཤིག་བསྐྱུན་ཐུབ་ངེས་པའི་རིགས་ལམ་དང་ལག་ལེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་འདི་གསལ་པོར་ལག་ཏུ་སོན།།

གསུམ། བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་སྲིད་ཁྲིམས་སུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དམིགས་སུ་བཟུང་།

དང་པོ། བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་བཙན་པོས་དམངས་ལ་དྲང་པས་ན་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དམིགས་སུ་བཟུང་། བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བར་དགེ་ཆོས་བཟུང་ཞིང་ཆོས་མི་བསྣུབས་པའི་ཕྱིར་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གནང་བ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རིང་བཞེངས་པའི་བསམ་ཡས་ཀྱི་རྡོ་རིང་ཡི་གེར།[18] (ཕྲ༡) ༄།། རས་དང་། བྲག་མར་གྱི་(ཕྲ༢)གཙུག་ལག་ཁང་ལས་སྩོགས་(ཕྲ༣)པར། དཀོན་མཆོག: །གསུམ་(ཕྲ༤)གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ: དང། སངས: (ཕྲ༥)རྒྱས: ཀྱི་ཆོས: ། མཛད: པ: འདི། (ཕྲ༦)ནམ: དུ: ཡང་སྨྱི: གཏང: མའ་ཞིག (ཕྲ༧)པར: བགྱི: འོ: །ཡོ: བྱད: སྦྱརད། (ཕྲ༨)པའ: ཡང་། དེ་ལས: སྨྱི: དབྲི: སྨྱི: (ཕྲ༩)བསྐྱུང་བར: བགྱི་འོ: །ད: ཕྱིན: (ཕྲ༡༠)ཅད། གདུང: རབས: རེ: རེ: ཞིང: ཡང: (ཕྲ༡༡)བཙན་པོ: ཡབ་སྲས: གྱིས: འདི: ། (ཕྲ༡༢)བཞིན་ཡི: དམ: བཅའོ: ། དེ་ལས: (ཕྲ༡༣)མནའ: ཁ: དབུད: པ: དག: ཀྱང: ། (ཕྲ༡༤)སྨྱི་བགྱི: སྨྱི: བསྒྱུར: བར: ། འཇིག (ཕྲ༡༥)རྟེན་ལས: ། འདའས: པའ: དང་། (ཕྲ༡༦)འཇིག: རྟེན: གྱི: ལྷ་དང་། སྨྱིམ: ཡིན: (ཕྲ༡༧)པའ: ། ཐམས: ཅད་གྱང: དཔང་དུ། (ཕྲ༡༨)གསོལ: ཏེ། བཙན་པོ: ཡབ: སྲས་ཀྱི: ། (ཕྲ༡༩)རྗེ་བློན་ཀུན་གྱིས་དབུ་སྙུང: དང་བྲོ: ། (ཕྲ༢༠)བོར་རོ: ། གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིབ: (ཕྲ༢༡)མོ་གཅིག་ནི་གུད་ན་མཆིས་སོ: ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རིང་ཆོས་མི་བསྣུབ

[18] གོང་མཚུངས། ཤ༡༢༣ ནས་ ༡༢༤ནང་གསལ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས་པའི་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། ཤ༣༧༦ནང་ཡང་གསལ།

པའི་ཕྱིར་རྡེ་བློན་མནས་བསྐྲགས་པའི་བཀའ་གཙིགས་དང་པོ་རྟ།[19] ༄༅ ༄༅།།བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ། ཤོག་བུ་མཐིང་ག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་ནས། གསེར་གྱི་སྒྲོམ་བུར་བསྐུལ་བའི་བཀའ་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀོར་མཛོད་དུ་བཞག་པ་ལས་དཔེ་བཀྲིས་ཏེ་བྲིས་པ། ༄།། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ནམ་དུ་ཡང་མི་བཏང་མ་ཞིག་པར་དགྱི་བའི་གཙིགས་སྒྲོམ་བུ་ནང་ན་མཆིས་པའི་དཔེ། ཞེས་དང་། ཡང་བཀའ་གཙིགས་དེར། ལྷག་གི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་བརྟེན་བཙུགས་པའི་ཚེ། ད་ནས་ཕན་ཆད། བོད་ཡུལ་དུ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཅས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་མི་གཞིག་པར་བཙན་པོ་ཡབ་སྲས་དང་སྲས་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་དབུ་སྙུང་བཟུང་ཞིང་ཡི་དམ་བཅས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བློན་པོ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ག་སྣ་སྐུལ་བའི་གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེར་བྲིས་པའོ། ༄།། རསའི་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྒྱ་བཏགས་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བྲག་དམར་གྱི་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཁམས་གསུམ་མི་ལྡོག་སྒྲོལ་གྱིགཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྩོགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རིགས་སུ་བླ་ནས། དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་རྟེ་བཙུགས་ཏེ། བོད་ལས་ཀྱང་ཐར་བར་གཟུད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་འདི་ནམ་དུ་ཡང་། མི་བཏང་མ་ཞིག་པར་བགྱིའོ། བོད་ལས་ཀྱང་ཐརད་པར་གཟུད་དོ ༄།། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་རྣམས་སུ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྦྱར་བའི་རྐྱེནད་ཀྱང་རན་པར་འོང་བར་དཔགས་ཏེ་བླ་ནས་ཕུལ་པ་ལས། ནམ་ཞར་ཀྱང་མི་དཔྲདབྲིམི་བསྐྱུང་བར་བགྱིས་སོ། ད་ཕྱིན་ཆད་གདུང་རབས་རེ་རེ་ཡང་། བཙན་པོ་ཡབ་སྲས་འདི་བཞིན་དུ་ཡི་དམ་བཅའ་ཞིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བགྱིའོ། བློན་པོ་ཐོག་ཐོག་ཀྱང་བྲོ་སྐུལ་བར་བགྱིའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ད་རུང་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་རིང་ཆོས་མི་བསྣུབ་པའི་ཕྱིར་རྡེ་བློན་མནས་བསྐྲགས་པའི་བཀའ་གཙིགས་གཉིས་པའི་ཡི་གེའི་མཇུག་ཏུ། གཅིག་ཏུ་ན་ཡོང་གིས་བཟང་ལ་གཅེས། གཉིས་ན་སྔོན་བཞིག་པའི་དཔེའ་བྱུང་བས་ཐུགས་ཡིད་དོགས་ཏེ་བརྟན་དུ་མི་གཞིག་པར་

[19] དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས་པའི་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། ༡༢༧༠ནས༢༧༢ནང་ཡང་གསལ།

དབུ་སྙིང་བྲོ་མནའ་བོར་བ་ཡང་ཡི་གེར་བྲིས་སོ།། ཕྱིནད་ཆད་ཀྱང་གདུང་རབས་གཅིག་ཅིང་། ཡི་དམ་མཛད་པ་དང་གློན་པོ་མན་ཅད་ཀྱང་བྲོ་སྨྲལ་བར་བགྱིས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྡན་མའི་བཀའ་གཙིགས་བྲག་བཀོས་མའི་ཡིག་ཕྲེང་༡༡ནས་༡༢བར།[20] (ཤྲ༡༡)བཀའ་ཁྲིམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་དན་ཧྲུ[དེའམ་དགུ]བྱུས་ན་ཡང་མྱེས་སྤྲུན[སྤྱུན]ཚུན་ཅད་ནས་བཅབེད་གྱུནཞེད[བཅས་པ་དེ་ཀུན་ཞེང་]པ་བྱེདོ། (ཤྲ༡༢)དེ་བས་ན་སུ་ཡང་ཕྱུར་ཀ་དང་རྒྱལ་ཀ་མ་བྱེད་ཅིག།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲེ་སྐར་ཅུང་ལྷ་ཁང་གི་རྡོ་རིང་གི་ཡི་གེ་ལས།[21] (ཤྲ༡༤)མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་།། ལྷ་བཙན་པོ་ཁྲི(ཤྲ༡༦)ལྡེ་སྲོང་བརྩན་གྱི་རིང་ལ་ཡང་།། སྐར་ཅུང་གཙུག་ལག་ཁང་(ཤྲ༡༧)ལས་སྩོགས་པ་བརྩིགས་སྟེ།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་(ཤྲ༡༨)བཙུགས་པ་ལས་སྩོགས་པ།། གདུང་རབས་རྒྱུད་ཀྱིས་(ཤྲ༡༩)འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་འདི།། ནམ་དུ་ཡང་མ་(ཤྲ༢༠)ཞིག།། མ་བཏང་ན།། ལེགས་པ་དཔག་དུ་མྱེད་པར་འགྱུར།། (ཤྲ༢༡)བཏང་སྟེ། ཞིག་གམ། མྱེད་པར་གྱུར་ན།། སྡིག་པ་གྲངས་མྱེད་(ཤྲ༢༢)པར་འོང་བས།། དཕྱིན་ཆད་ནམ་ནམ་ཞ་ཞར། འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་(ཤྲ༢༣)བཙན་པོ།། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བརྩན་གྱི་རིང་ལ།། དཀོན་མཆོག་(ཤྲ༢༨)གསུམ་གྱི་རྟེན་བཙུགས་པ་དང་།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པ་(ཤྲ༢༤)མྱི་གཏང་མ་ཞིག་པར།། གདུང་རབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡི་དམ་བཅའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་རིང་ཆོས་མི་འཇིག་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་གློན་མནས་བསྒྲགས་པའི་བཀའ་གཙིགས་ཡི་གེར།[22] སྲས་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ། ཤོག་བུ་མཐིང་ག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་ཏེ་འཕྲ་མྱེན་གྱི་སྒྲོམ་བུར་བསྐུལ་ནས། བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡབ་ཀྱི་ཐླ་ལ་

[20] གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྒྱ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁྲོལ་བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། ༡༤༠ནང་གསལ།

[21] གོང་མཚུངས། ༡༤༢ནས༡༤༣ནང་གསལ།

[22] དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བས་བརྩམས་པའི་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། ༡༨༠༩ནས༨༡༣ནང་ཡང་གསལ།

བཞག་པ་ལས་དཔེ་བགྱིས་ཏེ་བྲིས་པ། ༄༅།། དམ་པའི་ཆོས་ནམ་དུ་ཡང་མི་གཞིག་པར། དབུ་སྙིང་བོར་ནས། གཙིགས་ཀྱི་ཡི་གེར་བྲིས་པ། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་ཆུང་བའི་ཚེ་བཞིག་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་གནང་བར། བཀའ་ཁྲིམས་སུ་ཡང་བྲིས་པ་ལས། ཡབ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་ལ་དངོའ་བར་གྱུར་ནས། སྔར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཛད་པས་སྐྱན་པར་གྱུརད་དེ། ཆོས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། ནམ་དུ་ཡང་ཆོས་མི་གཞིག་པར། གཙིགས་ཀྱང་དམ་དུ་བྲིས་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔོན་ཞང་མོལ་བའི་རྡོ་རིང་ཤར་ངོས་ཀྱི་ཡིག་ཕྲེང་༥་ནས༢༡བར་དུ།[23] (ཤྲ༥) ༄༅།། འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་བཙན་པོ་འོ་ལྡེ་སྤུ་རྒྱལ།། ཡུལ་བྱུང་ས་དོད་ཚུན་ཅད་(ཤྲ༦)གདུང་མ་འགྱུར་བར།། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡང་།། གངས་རི་(ཤྲ༧)མཐོན་པོའི་ནི་དབུས།། ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་ནི་མགོ།། ཡུལ་མཐོ་ས་གཙང་(ཤྲ༨)བ་ལ་གནམ་གྱི་ལྷ་ལས།། མིའི་རྒྱལ་པོར་གཤེགས་ཏེ། གཙུག་ལག་(ཤྲ༩)ཆེན་པོས་ནི་ཡུནད་ཀྱི་སྲིད་བཙུགས།། ཆོས་ཁྲིམས་བཟང་པོས་ནི་(ཤྲ༡༠)ཚུལ་གནང་།། བྱམས་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནི་ནང་གི་ཆིས་སྦྱརད་(ཤྲ༡༡)དགྲ་ཐབས་མཁས་ནས། ཕྱིའི་དགྲ་བཏུལ་ཏེ།། ཆབ་སྲིད་ནི་ཕྱིར་ཞིང་ཆེ་(ཤྲ༡༢)དབུ་རྨོག་ནི་སྣར་ཞིང་བརྟན་པ་[དེ་ཡང་]ནམ་ཞར་[ཀྱང་]མྱི་འགྱུར། བྱིན་མྱི་(ཤྲ༡༣)ཉམས་པའི་གཡུང་དྲུང་གི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི་ཆེ།། དེའི་ཕྱིར། ལྷོ་ཕྱོགས་(ཤྲ༡༤)ཀྱི་མོན་དང་རྒྱ་གར་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཏ་ཟིག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲུ་གུ་ནེ་(ཤྲ༡༥)སྨེལ་ལ་སྩོགས་པ།། གཡུ[ག...]རྒྱལ་པོ་སྟོམ་ན[ས་ཀོ]ར་བྱ་བ་ཀུན་ཀྱི[ཀྱིས་ཀྱང་] (ཤྲ༡༦)འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་ཙན་པོའི་དབུ་རྨོག་བརྟན་པོ་དང་[ཆོས་བཟ]ང་པོར་ནི་(ཤྲ༡༧)ཕྱོགས་མྱི་གུས་པ་མྱེད་དེ།། ཕན་ཚུན་དགྱེས་ཤིང་།། བཀའ་སྐྱལད་དོ་ཆོག(ཤྲ༡༨)ཉན་པ་ཡིན།། ཤར་ཕྱོགས་ནི་རྒྱ་འདུག་པ།། མཚོ་ཆེན་པོའི་[ཚུན་ཅད]ཉི་མ་(ཤྲ༡༩)ཤར་པ་ལོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ།། ལྷོ་བལ་[སྟོབས]གཞན་དང་མྱི་འདྲ་བར་[ཡུལ་གྱི] (ཤྲ༢༠)ཆོསབཟང་།།

[23] གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་འགྲེལ་བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། ཤ༢༠༣ནས༢༠༤ནང་གསལ།

གཙུག་ལག་ཆེ་བས།། བོད་དང་ཡང་།། འཐབ་ཀྱི་ཟླ(ཤྲ༢༡)གྱི་དོ་སྣེ།། དང་པོ་རྒྱ་རྗེ་ལི་རྒྱལ་སར་ཞུགས་ནས།། དེའི་ཏང་གི་སྲིད་ལོ་ཉི་ཤུ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཚུར་ཕུའི་རྫོ་རིང་[24]གི་ཡིག་ཕྲེང་༤ནས་༩པའི་བར་དུ། (ཤྲ༤) ༄།།བཙན་པོ་ལྷ་སྲས་ཡབ་མྱེས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་(ཤྲ༦)དམ་པའི་ཆོས་བརྙེས་ནས།། གདུང་རབསཿ (ཤྲ༧)སུ་དམ་པའི་ཆོས་མྱི་གཏང་ཞིང་མཛད་པརཿ (ཤྲ༥)ཆོས་གཙིགས་དང་། བཀའ་ལུང་སྣལད་པ་(ཤྲ༩)ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞང་ཆེས་པོང་ཉ་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པས་ནང་ཆོས་ཀྱི་དགེ་རྩ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་བཙན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་བཀའ་བགོ་གནང་ནས་ནན་ཏུ་སྲུང་དགོས་པར་དམིགས་ནས་དེང་སང་བར་དུ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཡོད་པ་དེའོ།

གཉིས་པ། བཙན་པོས་དགེ་བ་བཅུའི་སྡོམ་པ་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞིར་བཟུང་བའི་
དེབ་ཐེར་གྱི་འགོ་ཁུངས།

བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་ཕབ་བྱུང་བའི་བདེན་དཔང་ནི་ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་ཡིག་ཆ་ལས་གསལ་ཏེ། ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་(P.T. 1288)དུ། ཡོས་བུའི་ལོ་[སྤྱི་ལོ་༦༥༥]ལ་བབས་སྟེའ། བཙན་པོ་མེར་ཁེ་ན་བཞུགས་ཤིང་། བློན་ཆེ་སྟོང་རྩན་གྱིས། འགོར་ཏིར། བཀའ།ཁྲིམས་གྱི་ཡི་གེ་བྲིས་ཕར་ལོ་གཅིག ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་(P.T. 04)དུ། དགེ་བ་བཅུ་རྒྱས་པར་བཅད་པའི་མདོའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ད་ལྟའང་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་སྣང་། (P.T. 999)ཡི་བསྔོ་ཡིག་ཁ་བའི་ཡིག་ཕྲེང་༡དང་༡༢།༡༨སོགས་སུ། (ཤྲ༡)བཙན་པོ་ལྷ་སྲས་འ ྭའི་དུན་བརྟན་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་དུ་བསྔོ་བའི་སྨོན་ལཾ་དུ་གསོལ་པ྄།། (ཤྲ༡༢)དང་།། མྱི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྩོགས་པ།། ལས་གང་གིས་ནད་མང་བ་དང་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་བ། བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ(ཤྲ༡༨)ནས། སླན་ཅད་ཀྱང་སྡོམ་པར་བགྱིའོ།། དམ་པའི་ཆོས་བསྲུང་བ་དང་།། རྒྱལ་ཁམས་བྱིན་ཆེན་པོའི་སྲིད་བཅའ་བ། ཞེས་གསུངས།

[24] ཁྲི་གཙུག་ལྡེ་བཙན་རིང་བཞེངས། གོང་མཚུངས། ཤ༢༢༨ནང་གསལ།

ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བློན་པོ་མགར་སོགས་ལ་བཀའ་ཕབ་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་ཕབ་ཚུལ་ནི། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལས།[25] དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་གུས་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ཞིང་བློ་ཁོག་ཡངས་པ་སྟེ། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས། བཙན་པོས་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ལས།[26] དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས།[27] ཁ་བ་ཅན་པའི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་ཉིད་དུ།། དགེ་བཅུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་བཞིན།། བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་ཁྲོད་འདིར་ཁྱབ་པར་མཛད།། ཞེས་གསུངས། ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ་ལས།[28] དུས་དེ་ཙ་ན་མི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གིས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཁ་བཟུང་། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་དོན་གྱི་དཔེ་བླངས་ནས་ལུས་ངག་གིས་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན། དེ་ལ་ཁྲིམས་ཡུལ་གར་བཅས་ཤིང་། དུས་ཚོད་ཅི་ཙམ་ན་བཅས་ན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཡུལ། ཞེས་གསུངས། དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ་ལས།[29] བཙུན་མོ་གཉིས་པོས་ཀྱང་འཕྲུལ་སྣ་དང་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། གསོད་པ་དང་བརྐུ་བ་དང་བྱི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཆད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བཅས། འབངས་རྣམས་ལའང་ཡི་གེ་དང་། མི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་པར་བསླབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དགེ་བ་བཅུ་སྟེ་སྲོག་མི་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་པ་དང་། ལོག་པར་མི་གཡེམ་པ་དང་། རྫུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ངག་འཆལ་དང་ཚིག་རྩུབ་སོགས་སྤོང་བ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་

25 རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོས་མཛད་པའི་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས། ཤ༢༢ནང་གསལ།

26 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། ཤ༡༥༤ནང་གསལ།

27 ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས་པའི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཤ༥༥ནང་གསལ།

28 མཁས་པ་ལྡེའུས་བརྩམས་པའི་ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། ཤ༢༤༨ནང་གསལ།

29 འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ། ཤ༦༤ནང་གསལ།

དང་ལོག་ལྷ་སོགས་མི་བྱེད་པ་བཅས་གཞིར་བཟུང་ནས། ཧ་ལམ་སྤྱི་ལོ་༦༤༡ལ་བཟོས་པའི་ཁྲོད་སོ་དྲུག་འདི་བྱུང་། གཞན་ཡང་བཅའ་བ་བཞིའི་ཁྲིམས་[30]ནི་བོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མཛད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། བསད་པ་ལ་སྟོང་འདེད་པ། བརྐུས་པ་ལ་བརྒྱད་འཇལ་ངོ་དགུ་འདེད་པ། འདོད་ལོག་སྤྱད་པ་ལ་བྱི་རིན་འདེད་པ། རྫུན་སྨྲས་པ་ལ་མནའ་སྐོག་པ་སྟེ་བཞིའོ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དག་ལས་དགེ་བ་བཅུ་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་བཟུང་ཡོད་པའི་ཁུངས་གསལ་པོ་ཡིན་པ་གོ་སླའོ།

བཞི། བོད་ས་གནས་ཀྱི་དུས་རབས་སོ་སོའི་ཞལ་ལྕེ་དང་ཞལ་ལྕེས་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་རྩ་བར་བཟུང་།

ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྐབས་ཀྱི་བོད་ས་གནས་ཀྱི་དུས་རབས་སོ་སོའི་ཞལ་ལྕེའི་རྩ་དོན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་གཞི་འཛིན་ས་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཡིན། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་མཇུག་རྫོགས་བར་དུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཆགས་མེད་རུང་། ཆོས་ཀྱིས་སྲིད་ལ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་མྱུར་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱིས་གནང་བའི་བཀའ་གཙིགས་དབུ་སྙོད་ཞྭ་ལྷ་ཁང་གི་རྡོ་རིང་དང་པོའི་ཚིག་ཕྲེང་༡ནས་༦ཧུ།[31] (ཤ༡) ༄༅།། གནམ་ལྷབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འཕྲུལ་གྱི་བཙན་པོ་ཁྲི (ཤ༢)ལྡེ་སྲོང་བཙན་གྱི། བཀས།། བན་དེ་མྱང་(ཤ༣)ཧྲིང་ངེ་འཛིན། དབུ་སྙུང་གཙིགས་གཡུང་དྲུང་དུ་གནང་བ། (ཤ༤)བན་དེ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ལྷ་ཞིག། གདོད་ནས་མཐར་སློང་ཉེ་སྟེ། ང་(ཤ༥)སྐུ་ཆུང་དུ་ན། ཆབ་སྲིད་མ་བཞེས་པའི་བར་དུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་

---

30 ཧའོ་ཕྲུན་ཞོན་དང་ཧོའུ་ཚུན་ཆི་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི་བོད་རྒྱ་ཤན་སྦྱར་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཀུན་བཏུས་ཚིག་མཛོད། ཤ༡༧༤ནང་གསལ།

31 གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁྲོལ་བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། ཤ༡༧༩ནས༡༨༠ནང་གསལ།

གོ་བྲམ་སྟེ (ཤྲ༦)ལེགས་པ་ལ་ཞེན་པར་བྱས། ཞང་དྲུང་པོའི་གོ་བྲམ་ཏེ་སྐུ་བཙས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་སྟོད་ཞུ་ལྷ་ཁང་གི་རྫོ་རིང་གཉིས་པའི་ཡི་གེའི་ཚིག་ཕྲེང་༡ནས་༡༨བར་དུ།[32] (ཤྲ༡) ༄༅།། སྤྱིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷས་མཛད་པ།། འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་ (ཤྲ༢)བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་སྲོང་བརྩན་གྱི། བཀས།།(ཤྲ༣)བན་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན།། དབུ་སྙུང་གཙིགས་སྣད་ཀྱིས་(ཤྲ༤)གནང་བ།། བན་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན། ངའི་ཆབ་སྲིད་འདོན་(ཤྲ༥)ཅིང་། ཇོ་ཕྲ་ཆེན་པོ་འབྲུལ་འབྲུལ་བ། གཙིགས་སྟུ་མ་(ཤྲ༦)གནང་བའི་ཚོའང་ཟླ་དཔེ་དང་། ཇོ་ཕྲའི་རྗེད་བཞིན་(ཤྲ༧)བཀའ་དྲིན་འོས་པ་ཙམ་དུ་གནང་བ་ལས། བན་དེ་ཉིད་(ཤྲ༨)ཀྱིས། བཀའ་དྲིན་སྨྱོ་ནོད་པར་གསོལ་ནས།། གཙིགས་(ཤྲ༩)རན་པར་དཔགས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་ཞིང་སྣད་པ་ཇོ་(ཤྲ༡༠)ཕྲའི་རྗེད་དུ་མ་བབ་སྟེ། བཀྲ་དྲིན་ཆུངས་ཤིང་ཕམ་པར་(ཤྲ༡༡)སྒྱུརད།། བམ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས། ངའི་ཞ་སྔར་ཆབ་སྲིད་(ཤྲ༡༢)གསོལད་ནས། ངའི་སྐུ་རིང་ལ། སྐུ་རང་ཆབ་སྲིད་ལ་འཕྲུལ་(ཤྲ༡༣)ཡུན་གཉིས་སུ་ལེགས་པའི་བཀའ་གྲོས་གསོལད་ཅིང་(ཤྲ༡༤)སྦྱིར་དཔེན་པའི་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། བླ་འོག་ཕྱོགས་(ཤྲ༡༥)སུ་བདེ་བ་དང་། ཕན་པའི་མདོ་ཆེན་པོ་བྱེད་བྱེད།། སྙིང་(ཤྲ༡༦)ཉེ་ཉེ་སྟེ། ཇོ་ཕྲ་ཆེར་ཕུལ་བ། བཀའ་དྲིན་གཙིགས(ཤྲ༡༧)བསྐྱེད་པར། ངའི་ཐུགས་ལ་དགོངས་ན། བན་དེ་ནི་གཙིགས་(ཤྲ༡༨)སྟར་གནང་བས་འཆལ་ཏེ་སྨྱི་བསྐྱེད་པར་གསོལ་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ལས་གོའོ།།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་འདི་སྲིད་ལས་ཆེ་རུང་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་བསྲིངས། བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་ནས་ས་སྐྱའི་དུས་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲིད་སྐོར་མདོ་ཙམ་གླེང་ན། སྤྱི་ལོ་༡༣༥༤ལ་ས་སྐྱ་པས་བོད་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་སྲིད་དབང་ཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་སྡེ་སྲིད་ཕག་གྲུ་བས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་སྲིད་དབང་དངོས་སུ་འགོ་འཛུགས་པ་དང་། ཏཱ་སི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་བཅའ་

---

32 གོང་མཚུངས། ཤ༡༨༦ནས༡༨༧ནང་གསལ།

ཁྲིམས་གཡུ་འབྲུག་སྒྲོག་པའི་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔ་ཞེས་པའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་དོན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ[33] ཅེས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་རྣམ་སྨིན་བཟོད་གླགས་མེད་པ་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོང་གི་ཁྲིམས་བཅས་སོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་བླ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། བློན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། མི་དམངས་ལ་གདམས་པ་སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོང་བའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་མཛད་ཞེས་གསུངས།

དེབ་ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལས།[34] དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པས་བོད་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་ནའང་། གདུང་རྒྱུད་ཞལ་ངོ་རྣམས་ཐུགས་འདོད་ཀྱི་འཛིན་ཕྱོགས་སོ་སོར་སོང་ཞིང་། དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཏིག་མི་ཆགས་པར་སྤྱོ་ལེན་མང་བ་གོང་མའི་ཁྲིམས་ཀྱང་ཧོར་གྱི་ཤན་ཤོར་པའི་ཏང་ཟོམ་སོགས་ལ་བརྟེན། ཐང་ལྷོད་དང་མཐོ་དམའ་ཅི་རིགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཧོར་ཁྲིམས་ལ་མི་བསད་ན་སྟོག་ཆབ་ཏུ་སྟོག་གཏོང་བས་མཚོན་པའི་ཁྲིམས་རྣམས་སྡིག་པའི་ལས་ཤས་ཆེ་བར་བརྟེན། བོད་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་དགེ་བ་བཅུས་གཞི་བཟུང་བ་འདི་ཉིད། ཏཱའི་སི་ཏུས་གཙོ་བོར་མཛད་པར་བཞེད་དེ། ཞེས་གསུངས། ཡང་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལས།[35] ཚུལ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁས་ཞན་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ཅིང་། དྲེགས་པོ་རེངས་སུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བདེན་རྫུན་ཐང་མར་བཏྲལ་ནས། དཀར་ནག་ཤན་འབྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་མོ་གསེར་ཁྱུར་ལྡ་བུར་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། ༡༽ དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྕེ།

33 ཆབ་སྤེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་འཁུར་ནས་བསྒྲིགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས། ཤ༨༧ནང་གསལ།

34 རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོས་མཛད་པའི་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས། ཤ༡༣༩ནང་གསལ།

35 གོང་མཚུངས། ཤ༡༣༩ནས༡༨༠ནང་གསལ།

༢༽ སྤྱར་མ་ལྟའི་ཞལ་ལྕེ། ༣༽ སྣེ་མོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ།[36] ༤༽ ཞུ་བཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༥༽ བཟུང་བཀྱིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། ༦༽ ནག་ཅན་ཁྲག་བཙོར་(སྦྱོར་)གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༧༽ དྲན་འཛིན་ཆད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༨༽ ཧོར་འདྲ་ཟ་རྐང་གི་ཞལ་ལྕེ།[37] ༩༽ བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ།[38] ༡༠༽ རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ།[39] ༡༡༽ བསློན་ཧོལ་(ཧྲོལ་)མནའ་བསྣག་གི་ཞལ་ལྕེ།[40] ༡༢༽ བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ།[41] ༡༣༽ ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་བཟླུམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ།[42] ༡༤༽ བྱི་བྱུས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ།[43] ༡༥༽ ནམ་ཕར་ཚུར་[44]གྱི་ཞལ་ལྕེ་ཞེས། ཁྲིམས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ་བཅོ་ལྔའི་རྣམས་གྲངས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༦༡༨ལ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་སྲིད་དབང་སྐྱོང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབུས་རྩ་དོན་དུ།[45] ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་བཅུ་གསུངས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་

---

36 ལས་བྱེད་པས་རང་དོན་སྒྲུངས།

37 ཧོར་འདྲར་དཔོན་ཁུངས་ཀྱི་མི་ལ་བརྙི་འཛོག་དང་མི་སྣུས་ཀྱང་བབས་འབྲེལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས།

38 ཧོར་ལུགས་ལ་སྲོག་ཆབ་སྲོག

39 མི་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་ཁྲུད།

40 སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཇུན་བྱས་པ་ལ་མནའ་སློག་གོ

41 སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་རྐུས་ན་བརྒྱད་འཇལ་དངོས་དང་དགུ་འདེད།

42 ཕན་ཚུན་བག་མ་གཏོང་ལེན་གྱི་ཐད་ནས།

43 སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་ལ་རིན་འདེད།

44 ནམ་ཕྱེད་ཚུན་དང་ནམ་ཕྱེད་ཕན་ལ་ཕྱུགས་གཡར་བའི་འཆི་ལུགས།

45 ཆབ་སྲིད་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་འཁུར་ནས་བསྒྲིགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས། ༤༩༦ནང་གསལ།

རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ནས། ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་དྲུག་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་སྟེ། ༡༽ དཔའ་བོ་སྟག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༢༽ སྡར་མ་ཝའི་ཞལ་ལྕེ། ༣༽ རྒྱལ་པོ་མི་ལོང་གདོང་གི་ཞལ་ལྕེའམ་སྣེ་མོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༤༽ ཞུ་བཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༥༽ བཟུང་བཀྱིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། ༦༽ ནག་ཅན་ཁྲག་སྟོང་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༧༽ དྲན་འཛིན་ཆད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༨༽ ཧོར་འདྲ་ཟ་རྐང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༩༽ བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༠༽ རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༡༽ བསྙོན་ཧམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༢༽ བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༣༽ ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་སྡུམ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༤༽ བྱི་བྱས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༥༽ ནམ་ཕར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༦༽ ཀླ་ཀློ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ[46]བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ །

དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྤྱི་ལོ་༡༦༤༢ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་མཛད་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་འགོ་བཙུགས་པའི་སྐབས་སུ། ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་[47]ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལེའུ་ཡི་དབུས་ན། བོད་ཁ་བ་ཅན་འདིར་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ཞིང་ཁམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྔོན་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁོང་གིས་གཏན་ཕབ་གནང་བའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཏུ་[48]ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་མཛད་ནས། ལུས་སྙིང་གི་

---

46 རྒྱ་བོད་ཧོར་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འོས་པ་རྣམས་ཚུར་བཀོད་པ།

47 ཆབ་སྤེལ་ཚེ་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་འཁུར་ནས་བསྒྲིགས་པའི་བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས། ཤ༡༤༦ནང་གསལ།

48 གོང་མཚུངས། ཤ༡༥༥ནང་གསལ།

འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ནག་ཆེན་གྱི་ལུས་ངན་དེ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་གནས་སྤྱར་ནས་ཞེས་གསུངས་སྟེ། ཁོང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་རབས་སྔ་མའི་ཁྲིམས་ལུགས་གཙོར་བཟུང་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཡང་ཁ་གྲངས་ཙུང་ཛེ་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྕེ་བཅུ་གསུམ་གཏན་ཕབ་གནང་བྱུང་བ་ནི། ༡༽ རྒྱལ་པོ་མི་ལོང་གདོང་གི་ཞལ་ལྕེའམ་སྣེ་མོ་ལས་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༢༽ ཞུ་བཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༣༽ བཟུང་བཀྲིགས་ཁྲིམས་རའི་ཞལ་ལྕེ། ༤༽ ནག་ཆེན་ཁྲག་སྦྱོར་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༥༽ དྲན་འཛིན་ཆད་ལས་ཀྱི་ཞལ་ལྕེ། ༦༽ ཧོར་འདྲ་ཟ་ཆང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༧༽ བསད་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྕེ། ༨༽ རྨས་པ་ཁྲག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༩༽ བསྙོན་ཏམ་མནའ་དག་གི་ཞལ་ལྕེ། ༡༠༽ བརྐུས་པ་འཇལ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༡༽ ཉེ་འབྲེལ་འབྲལ་སྡུམ་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༢༽ བྲི་བྱུས་བྱི་རིན་གྱི་ཞལ་ལྕེ། ༡༣༽ ནམ་ཕར་ཚུར་གྱི་ཞལ་ལྕེ་བཅས་སོ།

གོང་གི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་འོག་གི་བརྒྱུད་རིམ་གསལ་བའི་སྲིད་ཁྲིམས་འདི་དག་ཕབ་མཁན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ལེན་གང་ཐུབ་བྱས་ནས་ཆོས་ལུགས་གཙོགས་སུ་བཟུང་ནས་བཙུན་པའི་ཚུལ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྨྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཏླའི་སི་ཏུ་དང་། དགེ་སློང་རྣམ་དག་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ལྷ་བུས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དཔོན་ས་བསྣམས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེས་རྩོག་ཆེ་སའི་ཆབ་སྲིད་འདི་དགེ་བ་བཅུས་སྡོམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་ཀུན་གྱི་ཡིད་སྨོན་སའི་ལམ་ལུགས་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན་སྙམ་ནས། ཁོང་རྣམ་པས་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་བོད་ཡུལ་དུ་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཞིང་། སྲིད་འདིར་གཏོགས་པའི་དགེ་བཅུ་གཞིར་བྱུར་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱང་ཀུན་སློང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཕབ་བྱུང་གནང་དགོས་པ་ལ་གདོན་མི་ཟའོ། དེ་བས་ན་ཁྲིམས་སྲོལ་གྱི་ལེགས་ཆ་འདི་རྣམས་ད་བར་དུ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་མ་ཉམས་པར་གསོན་འདུག།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ།

གཅིག། ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་རེ་རེར་གཉན་བཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན།

ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་སོ་དྲུག་གམ་ཁོད་[49] སོ་དྲུག་ཅེས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་ཚོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བོད་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བའི་སྲིད་དབང་དེ་སྲ་བརྟན་ཡོང་རྒྱུ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་རྒྱུ། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོན་སྐྱེས་དག་གོང་དུ་སྤེལ་རྒྱུ་དང་། མཐའ་མཚམས་བརྟན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ན་གཉན་བཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་དགོས་པ་སློས་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། དཔེར་ན་ཁོད་སོ་དྲུག་གི་ནང་དོན་གྱི་ཆ་དང་ཕྱི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གང་ཐད་ནས་གཉན་བཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འཛོམས་ཡོད་པ་དེ།

གཅིག ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དྲུག་ནི།

༡༽ ཁྲིམས་རྩེ་འབུམ་གཞེར་གྱི་ཁྲིམས་དང་།[50]

༢༽ འབུམ་གསེར་ཐོག་ཤ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས།[51]

༣༽ རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་བླངས་ཀྱི་ཁྲིམས།[52] འདིའི་ནང་དུ་དབྱེ་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཙོ་ལྔ་དང་། ཁྲིམས་ཆེན་བདུན། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་བཅས་བསྡོམས་པས་ཁྲིམས་ཕྲན་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་བསྡུས་ཡོད་དེ།

---

49 ཁོད་འདི་ཚན་པའམ་ལེའུ་ཡི་དོན་ནམ་ས་ཀའི་དོན་ལ་འཇུག

50 ལས་སྣེ་དང་ས་ཁོངས་དང་གོ་གནས་དང་ལས་འགན་དང་དམག་ཤོག་དང་ས་སྲུང་།

51 བྲི་སྲང་ཕྱུལ་ཁྱེར་ཆེ་ནམ་སེ་སྲན་དང་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་ང་བློན་པོ་ཁྲི་ངོར་སྣལ་བཙན་ཞེས་པས་བོད་དུ་བྲི་སྲང་གི་ཚད་གཞི་ཐོག་མར་བཟོས།

52 བྱ་བར་འོས་དང་མི་འོས་སྟོན་པ།

ཀ༽ རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔའི་སྐོར་ནི། (༡)མཛད་པ་གསུམ་དང་།[53] (༢)མི་མཛད་པ་གསུམ། (༣)བསྟོད་པ་གསུམ། (༤)དམད་པ་གསུམ། (༥)མི་མནར་བ་གསུམ་[54]བཅས་ཡིན་ལ།

ཁ༽ ཁྲིམས་ཆེན་བདུན་ནི། (༡) སྲོག་མི་གཅོད་པའི་ཁྲིམས་གཞིན་སྟོང་དང་གསོན་སྟོང་། (༢) མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་པའི་ཁྲིམས། (༣)ལོག་པར་མི་གཡེམ་པའི་ཁྲིམས། (༤)རྫུན་སྟོང་གི་ཁྲིམས། (༥)ཆང་ལ་ཚོད་འཛིན་དགོས་པའི་ཁྲིམས། (༦)ཁེང་མི་ལྡོག་པའི་ཁྲིམས། (༧)བང་སོ་མི་འདྲུ་བའི་ཁྲིམས་དགུ་གོ །

ག༽ མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། (༡)དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་དད་པ་དང་མོས་གུས་བྱ་བ། (༢)ཕ་མ་ལ་དྲིན་དུ་བཟོ་ཞིང་བཀུར་བསྟི་བྱ། (༣)མི་དྲིན་ཅན་དང་ཕ་ཁུ་རྒན་གསུམ་གྱི་ཡིད་མི་གཅོད་པ། (༤)བཟང་པོ་ལ་བཟང་ལན་བྱེད་པ། (༥)མི་ཡ་རབས་དང་རིགས་བཙུན་པ་ལ་མི་རྒོལ་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པ། (༦)ལས་དང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡ་རབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲིང་བ། (༧)ལྷ་ཆོས་དང་ཡི་གེ་ལ་བློ་འཇུག་ཀྱང་དོན་ཤེས་པར་བྱ། (༨)ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་འཛེམ་པ། (༩)མཛའ་བཤེས་དང་ཁྱིམ་མཚེས་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་གནོད་སེམས་མི་བྱ། (༡༠)གཞི་དྲང་པོར་བྱ་ཞིང་བློ་སེམས་དཔང་དུ་འཛོག་པ། (༡༡)ཟས་ཆང་ལ་ཚོད་འཛིན་ཅིང་། (༡༢)ཁྲིལ་ཡོད་པར་བུ་ལོན་དུས་སུ་འཇལ་བ། (༡༣)བྲེ་སྲང་ལ་གཡོ་ཟོལ་མི་བྱ་བ། (༡༤)མ་བསྐོས་ཤིང་མ་བཙོལ་བའི་བྱ་བ་ལ་རྟོག་འཇུག་མི་བྱ་བ། (༡༥)གྲོས་ཀྱི་ནང་དུ་བུ་མེད་(བུ་མེད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན་

[53] མཛད་པ་གསུམ་ནི་སྲོང་བཙན་གྱི་དུས་སུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པའི་མགོ་རྗེ་བློན་ཆོས་རྒྱལ་ཁམས་སྲོལ་བཟང་གིས་སྐྱོང་ལུགས་བརྗོད་ཡོད་ལ། ནང་དོན་ལ་“དགྲ་བདུལ་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་མཛད། ནང་གི་ཆོས་མཛད་འབངས་འཁོར་སྐྱོང་། ཕྱི་མ་ཕན་ཕྱིར་དམ་ཆོས་བྱ།” ཞེས་གཏན་ལ་ཕབས་ཡོད།

[54] མི་མནར་བ་གསུམ་ནི། ལུས་སྐྱིད་ཕ་མ་མནར་བ་ན། འཕྲུལ་ཕྱུགས་གཉིས་ཀ་མ་ཡོགས་སྡིག། རང་གི་མཆན་གྱི་བུ་མནར་ན། ཕྱི་རོལ་དགྲས་ཀྱང་ཞེ་ཁ་འབྱེད། བཟའ་གྲོགས་མནར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆུས་དང་སོ་ནམ་ཡལ་བར་འཚོར།

ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད)ཀྱི་ཁ་ལ་མི་ཉན་ཞིང་རང་རྩུགས་འཛིན་པ། (༡༦)ཡིན་མིན་གྱིས་མ་ཚང་བ་བྱུང་ན་ཡུལ་ལྷ་བརྟན་སྲུང་དཔང་དུ་བཙུགས་ནས་མནའ་བྱེད་པ་བཅས་སོ།

༤༽ མདོ་ལན་ཞུ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས།[55]

༥༽ དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲིམས།[56]

༦༽ ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས་བཅས་སོ།[57]

གཉིས། ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་བཀའ་གྲོས་ཆེན་པོ་དྲུག་ནི།[58]

༡༽ རྗེའི་སྐུ་འཚོ་ཞིང་ཞོ་ཤ[59] སྐྱར་དབུལ།

༢༽ རྒོད་ཀྱི་གཉའ་མནན་ཞིང་། ཡང་ཁེང་གི་རྒྱབ་རྟེན་པ།

༣༽ ཁེང་རྒོད་དུ་མི་གཏང་ཞིང་། མོ་བཙུན་བཀའ་ལ་མི་གདགས།

༤༽ སོ་མཚམས་སྲུང་ཞིང་། འབངས་ཀྱི་ཚལ་ཞིང་ཧྲ་དཀྲུས་ཀྱིས་མི་གཅད།

༥༽ དགྲ་འདུལ་ཞིང་། འབངས་བསྐྱངས།

༦༽ དགེ་བཅུ་སྒྲུབ་ཅིང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་རྒྱུ་བཅས་སོ།

---

55 ཁ་དྲག་པ་མ་སྐྱེངས་ཤིང་ཞན་པ་ཡི་མི་འཆད་པར་གཅོད་པ།

56 གཉིས་ཀ་ལན་པ་ལ་བྲམ་ཟེ་དབྱུག་ཅན་གྱིས་གླང་གཡར་བ་བཞིན་ཕྱིར་སློད་སྐབས་སུ་མ་སླེས་པའི་ལྟེ་བཅད་པ་དང་མ་བཏགས་པའི་ལག་བྲེགས་པ་ལྟ་བུའོ།

57 གཉིས་ཀ་བདེན་ན་རིགས་གཉིས་པ་ལྟར་བཅད་ཅེས་པ་བཞིན། ཁྲིམ་བདག་གི་ཁྲིའུ་རྒྱུར་ལྟུང་ནས་ཉེས་མེད་ཅིང་ཁྲིམ་གཞན་ཞིག་གིས་བརྐེད་ནས་ཁྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྩད་ནས་མཐར་ཞལ་ལྟེ་ལྟར་ཁྲིམ་རེ་རེས་གསོས་ཤིང་བུད་མེད་རེ་རེ་བླངས་ནས་ཁྲིའུ་བཙས་ནས་ཁྲིའི་རིགས་པར་མིང་ཆགས་སོ།

58 རྒྱལ་པོར་སྲི་ཞུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ལུགས་སྐོར་ཡིན་ཏེ།

59 དཔྱ་ཁྲལ།

གསུམ། ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་ཡིག་ཚང་དྲུག་ནི། ༡༽ གསེར་ཡིག ༢༽ གཡུ་ཡིག ༣༽ དངུལ་ཡིག ༤༽ ཕྲ་མན་གྱི་ཡི་གེ ༥༽ ཟངས་ཡིག ༦༽ ལྕགས་ཡིག་བཅས་སོ།

བཞི། ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་ནི། ༡༽ སྦྲོམ་བུ།[60] ༢༽ རུ་མཚོན།[61] ༣༽ སྐྱ་མཁར།[62] ༤༽ ལྷ་ཁང་།[63] ༥༽ སྟག་སློག[64] ༦༽ ཡིག་ཚང་[65]སྡེ་དྲུག་ཡིན་ལ།

ལྔ། ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་རྐྱེན་དྲུག་ནི། ༡༽ གུང་དང་སྟག[66] ༢༽ ཕྲ་ཞུ།[67] ༣༽ ལྷ་ཆོས།[68] ༤༽ ཐགས་དང་བོན།[69] ༥༽ ཡིག་ཚངས།[70] ༦༽ རྐུན་མ་[71]བཅས་དྲུག་ཡིན་ལ།

དྲུག ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་དཔའ་མཚན་དྲུག་ནི། ༡༽ སྟག་སྟོད། ༢༽ སྟག་སྨད། ༣༽ ཟེར་ཆེན། ༤༽ ཟེར་ཆུང་། ༥༽ གམ་རས། ༦༽ སྟག་སློག་བཅས་དྲུག་ཡིན་ནོ། གོང་རྣམས་དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བའི་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་ལ། འདིར་བསྡུས་ཙམ་

---

60 གསང་ཡིག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་སྟོད་ཁྲིད་པར་ཅན་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུའོ།

61 ཁྲིམ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ།

62 ཡུལ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ།

63 ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ།

64 དཔའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ།

65 མཛངས་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིག་ཚངས།

66 དཔའ་བའི་རྐྱེན།

67 སྤྱར་མའི་རྐྱེན།

68 ཡ་རབས་ཀྱི་རྐྱེན།

69 གཡུང་བོའི་རྐྱེན།

70 མཛངས་པའི་རྐྱེན།

71 ངན་པའི་རྐྱེན།

སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉན་བཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འདི་མཐོང་སློ། ས་སྐྱ་གོང་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་དཔོན་དང་ཁྲིམས་དཔོན་གཉིས་ཀའི་ལས་མི་གཅིག་གིས་གོ་ཆོད་པར་བཅུག་ཀྱང་། ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་དཔོན་ཡང་ཆོས་དཔོན་གྱིས་བྱས་པས་ན། སྐབས་འདིའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་ཁྱད་དུ་གཉན་བཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན།

གཉིས། ལས་འགན་གྱི་རིམ་པ་མ་གཅིག་ན་དམིགས་གསལ་གྱི་ཁེ་དབང་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད།

དཔེར་ན་ཁོད་སོ་དྲུག་ལས་ཡིག་ཚང་དྲུག་ཞེས་གསེར་ཡིག་གཡུ་ཡིག་དངུལ་ཡིག་ཕྲ་མན་གྱི་ཡི་གེ་ཟངས་ཡིག་ལྕགས་ཡིག་བཅས་སུ་དབྱེ་ནས་ཡིག་ཚང་གི་གོ་རིམ་ལྟར་སོ་སོའི་ཁེ་དབང་མི་གཅིག་པ་འདི་འགྲོག་མིའི་མི་སྟོང་གི་ཚད་ནི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང་མི་སྟོང་ཆེ་གྲས་ལ་དངུལ་རྫོ་ཚད་[72]བརྒྱ་དང་། འབྲིང་གྲས་ལ་རྫོ་ཚད་བདུན་ཅུ། ཆུང་གྲས་ནི་རྫོ་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡིན་པ་རེད། འདིའི་དབྱེ་སྟངས་དང་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་གི་བོད་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་སུ་རི་དྭགས་རྒྱག་པའི་སྐོར་དེ(P.T. 1071) དང་ཁྲི་ཐོད་ནས་སྐྱི་བསད་པའི་སྐོར(P.T. 1073) ན་གསལ་བ་བཞིན། སྟོང་གི་རིན་ཐང་གི་རིམ་པའི་དབྱེ་གཞི་ཆེ་ཁག་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཞང་བློན་དང་གཙང་ཆེན། དམངས་རྒོད་གཡུང་བཅས་དང་མཚུངས། དེར་བརྟེན། ད་ལྟའི་འགྲོག་པའི་གོམས་སྲོལ་དུ་ད་དུང་གནའ་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་གཏན་ཕབ་བྱུང་བའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དག་གི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྲིངས་ཡོད། ཞོལ་རྡོ་རིང་བྱང་ངོས་ཡིག་ཕྲེང་རེ་བརྒྱད་དུ་ཡང་།[73] (ཕྲ༡) ༄།། བློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་། (ཕྲ༢)དཀུ་རྒྱལ་གཙིགས་གནང་

---

[72] རྫོ་ཚད་ཅེས་པ་ནི་སྔར་དུས་ཀྱི་རྫོ་ཚད་ཏ་མིག་མ་ཅེས་དངུལ་ལྔ་བཅུ་གོར་བཟོས་པ་དེ་རིགས་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། མི་སྟོང་གི་ནང་དུ་རྫོ་ཚད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངུལ་གྱིས་མི་འཐུས།

[73] གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁྲོལ་བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། ༩༡༡༢ ནས་ ༩༡༡༦ ནང་གསལ།

(ཤྲ༣)བའི་མདོ་རྡོ་རིངས་ལ་ཡིག་གྲུ (ཤྲ༤)བྲིས་པའ།། (ཤྲ༥)༄།།བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་(ཤྲ༦)གྱི་ཞ་སྔ་ནས་དབུ་སྙུང་གནང་(ཤྲ༧)སྟེ། གློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་བུ་ཚ་(ཤྲ༨)རྒྱུད་འཕེལད་ལ་ནམ་ནམ་ཞ་ཞར་(ཤྲ༩)དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་པོ་གཅིག། (ཤྲ༡༠)ན(ནི)སྨྲི་དབབ་པར་གཡུང་དྲུང་། (ཤྲ༡༡)དུ་སྐྱལད་པར་གནང་ངོ།། (ཤྲ༡༢)བརྟན་པོ་སྲས་དབོན་སྐྱུ་ཆེ་རབས་(ཤྲ༡༣)རེ་ཞིང་ཡང་། ཀླུ་གོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་(ཤྲ༡༤)འཕེལ་ལས་གཅིག།ཞམ་འབྲིང་(ཤྲ༡༥)ན་ནང་ཀོར་ཡན་ཅད་དུ་གཞུག་(ཤྲ༡༦)ཅིང་ཚལ་ཟར་རྟག་དུ་མཆིས་པར་(ཤྲ༡༧)གནང་ངོ།། ཀླུ་གོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་(ཤྲ༡༨)འཕེལད་ལ་རྗེ་བླས་གྱི་རྡོ་ཐོག་པའི་(ཤྲ༡༩)རྣམས་ཇི་ཙམ་དུ་རྡོ་ཐོག་པར་བཀས་(ཤྲ༢༠)བཀྲུར་ཞིང་བསྟོད་པར་གནང་ངོ། (ཤྲ༢༡)ཀླུ་གོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་གྱིས།། (ཤྲ༢༢)བཙན་པོ་ཞ་སྔར།། གློ་བ་མ་རིངས་ན། ནོངས་(ཤྲ༢༣)སྨྲིག་གཞན་ཅི་བྱུང་ཡང་རུང་། སྲོག། (ཤྲ༢༤)སྲིད་ལ་སྨྲི་དབབ་པར།། བཀའ་གྲོད་གྱི་(ཤྲ༢༥)ཚིགས་ཅི་ལ་བབ་པ་ལས།། བཀའ་གྲོད་(ཤྲ༢༦)ན་གཅིག་གིས་སྣད་ཅིང་བསྐྲུང་བར་ (ཤྲ༢༧) གནང་ངོ།། ཀླུ་གོང་གི་བུ་ཚ་(རྒྱུད་)པེལད་ལས་(ཤྲ༢༨)ལ་ལ་ཞིག། རབས་ཆད་ན་རབས་ཆད་(ཤྲ༢༩)གྱི་ཁོལ་ཡུལ་དང་། ནོར་ཕྱུགས། བླར་སྨྲི་(ཤྲ༣༠)བཞེས་པར། བུ་ནུ་བོ་གང་ཉེ་བ་སྐྱལད་(ཤྲ༣༡)པར་གནངོ།། གློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་། (ཤྲ༣༢)གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་པེལད། དཀྲུ་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེའ་(ཤྲ༣༣)ལག་ན་འཆང་འཆང་བ་ཞིག་རབས་ཆད་(ཤྲ༣༤)དམ་བཀྲོན་བབ་ན་ཡང་། དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་(ཤྲ༣༥)བླར་སྨྲི་བཞེས་པར། གློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་། (ཤྲ༣༦)དང་། ཀླུ་གོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་གང་ཉེ་བ་གཅིག་(ཤྲ༣༧)དངུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་པོ་གཡུང་དྲུང་དུ་སྐྱལད་(ཤྲ༣༨)པར་གནང་ངོ།། གློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་(ཤྲ༣༩)ཕ་ཀླུ་གོང་བུ་ཚ་རྒྱུད་འཕེལད་གྱི་རྣམས་(ཤྲ༤༠)ཞང་ལོན་ཡི་གེ་པའི་ཐང་དང་། དམག་སུམ་རྒྱར་(ཤྲ༤༡)གནང་ངོ།། སྐྱུ་སྤྱངས་འཕན་ཡུལ་བའི་(ཤྲ༤༢)སྟོང་དཔོན་དུ་གཞན་སུ་ཡང་སྨྲི་གཞུག་པར་(ཤྲ༤༣)གློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་མྱིས་པོ་གསས་སླེབས་(ཤྲ༤༤)གྱི་བུ་ཚ་རྒྱུད་པེདད་ལས་གང་རྡོ་ཐོག་པའ། (ཤྲ༤༥)དམངས་འདྲང་བགཅིག སྐྱུ་སྤྱངས་འཕན་(ཤྲ༤༦)ཡུལ་བའི་སྟོང་དཔོན་

གཡུང་དྲུང་དུ་སྣང་ལད་(ཕྲ༤༧)པར་གནང་ངོ།། ངན་ལམ་གསས་སླེབས་(ཕྲ༤༨)གྱི་བུ་ཚ་རྒྱུད་འཕེལད། ནམ་ཞར་གུང་སྤེ་སྐྱ། (ཕྲ༤༩)སྲུངས་སུ་གནང་བ་ལས། སྤེ་ཆ་གུད་དུ་སྨྱི་སྤྲོའ་སྨྱི་(ཕྲ༥༠)བསྒྱུར་བར་གནང་ངོ།། ཟླ་གོང་གི་བུ་ཚའ་(ཕྲ༥༡)རྒྱུད་འཕེལད་ཀྱི་ལག་ན་བྲན་ཞིང་འབྲོག་སོག་(ཕྲ༥༢)ཚལ་ལས་སྟོགས་ཏེ་དབང་ངོ་ཅོག། བླར་སྨྱི་བཞེས་(ཕྲ༥༣)སྨྱི་དབྱི་གཞན་གྱིས་སྨྱི་དཔྲོག་ཁོང་ཏུ་བདག་སྨྱི་(ཕྲ༥༤)དགའ་ན་ཉེ་རིང་དང་བཟང་ངན་སྨྱི་བརྗེ་བར་(ཕྲ༥༥)གནང་ངོ།། ཟླ་གོང་གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་འཕེལད་ལ་(ཕྲ༥༦)ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤ་ཁོན་གྱི་བག་དུ་སྲོག་སྲིད་ལ་། (ཕྲ༥༧)དམའ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། བཀའ་ནོན་བླ།(ཕྲ༥༨)ནས་མཛད་པར་གནང་ངོ།། ཟླ་གོང་གི་བུ་ཚ་(ཕྲ༥༩)རྒྱུད་ཕེལད་གྱིས་གློ་བ་མ་རིངས་ན་ཕྲ་མ་སྨྱི་གསྟུན་(ཕྲ༦༠)གླན་ཀ་སྨྱི་བཙལ་སྨྱི་བཀྱོན་བར་གནང་ངོ།། (ཕྲ༦༡)བུ་ཚ་འཕེལད་ཀྱི་ནང་ནས་ལ་ལ་ཞིག།། བཙན་པོ་(ཕྲ༦༢)ཞ་སྔར་གློ་བ་རིངས་ཡང་དག་པར་གྱུརད་ན་གང་(ཕྲ༦༣)ཞེས་པའི་སྐོར། བཀའ་གྲོད་རྨ་འོ།། ཕུ་ནུ་བོ་གཞན་(ཕྲ༦༤)ཁྲིན་ང་སྨྱི་གདགས་སྲོག་སྲིད་ལ་སྨྱི་དབབ་པར་གནང་(ཕྲ༦༥)ངོ།། (ཕྲ༦༦) ༄།། མདོར་ནའ་བློན་སྟག་སྒྲ་ཀླུ་ཁོང་གི་ཚ་ཟླ་གོང་(ཕྲ༦༧)གི་བུ་ཚ་རྒྱུད་ཕེལད་སྲོག་xx དང་སྲིད་དེར་ཐུགས་(ཕྲ༦༨)གོང་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས།

གོང་གི་ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་དང་། རྫོ་རིང་གཙིགས་ཡིག་གི་དམིགས་གསལ་གྱི་ཁེ་དབང་དག་ལ་དཔྱད་ན། ནུབ་གླིང་དུ་ནུས་པ་ཅི་འདྲ་ཆེ་ན་འགན་ཡང་དེ་བཞིན་ཆེ་ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ལས་གོ་རྒྱུ་འགའ་ཡོད་པ་དེ། ནུས་པ་ལྟར་འགན་འཁུར་དགོས་ན། ནུས་པའམ་འགན་གྱི་ཆེ་ཆུང་ལྟར་སྲིད་ཁྲིམས་ཐད་ནས་ཁེ་དབང་རེ་ཡོད་པའང་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། དེང་སང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་འགའ་རུ་དངོས་སུའང་དེའི་ལུགས་བཞིན་སྤྱོད་གྱིན་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཤོག་ཏུ་ཡང་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་རྫུན་མ་འགའ་རེ་སྣང་བྱུང་ཡོད་རུང་དོན་དངོས་ལ་གཞིགས་ན་ཀུན་གྱིས་གོ་སླ།

གསུམ། ယུལ་ཁྲིམས་འགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གནོད་འཚེ་ཐེབས་པའི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ རྒྱལ་ལམ་རིང་མོའི་ཁྲོད་གཞིགས་ན། སྲུར་རྒྱལ་བཙན་པོའི་སྔ་ས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་དག་གཙུག་འདོན་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ངེས་པར་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེར་ལྟོས་ན་འཐུས་ཚང་ཞིང་གོ་རིམ་ལྡན་པ། བྱེད་ནུས་ལེགས་པོ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྲུར་རྒྱལ་གདུང་རབས་སོ་གཉིས་པ་ཁྲི་སྲོང་བཙན་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པའི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོད་སོ་དྲུག་གཙོ་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་འཐུས་ཚང་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་ཡིན།

དུས་རབས་དང་ས་ཁོངས་མི་འདྲ་བ་ལ་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ངེས། བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྤྱི་ལ་བལྟས་ན་ཅུང་སྟབས་བདེ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་མོད། བློ་ཞིབ་མོས་འདང་རེ་བརྒྱབ་ན་དེ་ལའང་དུས་སྐབས་གང་ལ་ཡང་བསྟུན་ནུས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་ཚང་དགོས་ཞེ་ན་གནས་ལུགས་དངོས་དང་འགལ་ཡོང་སྙམ། རྒྱུ་མཚན་ནི་དུས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་མིའི་རིན་ཐང་ལྟ་བ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་གཞི་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་རེ་འབྱུང་ངེས་པ་མ་ཟད། ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐད་ལ་ལྟོས་ན་ཡེ་ནས་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པའང་བྱུང་ཡོད། དེ་མིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་སོགས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དུས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་མིའི་རིག་གནས་དང་བསྟུན་པའི་བྱ་བྱེད་དང་དེ་ལས་ཐོན་པའི་གནད་དོན་ཡང་མི་འདྲ། དེ་བས་དོན་དངོས་གནད་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པར་བཏང་ན་འོས་པར་འདུག། བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་དང་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་ལྟར་ཁྲིམས་ཡིག་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་སྐབས་དེའི་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་གཞིགས་ནས་བྱུང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བོད་མི་ནི་གཞུང་དྲང་གཤིས་འཇམ་གྱི་ངང་ཚུལ་ལྡན་ལ་ལྷག་པར་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་གདལ་དང་བསྟུན་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཟད། དེ་བསྟུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདིའང་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་དུ་བཟུང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་

བོད་མིའི་བུ་བྱེད་ལ་གཙུན་འདོམས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་པར་ཡོད་པ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤུགས་ཞུགས་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་གཏན་ལ་ཕབ་བྱུང་བས། འདིར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཞིང་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཅིག་མཐུན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཚད་གཞིར་འཛིན་པའི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་ཡུལ་ཁག་ཤོག་པ་དང་དགོན་སྡེའི་གྲྭ་ཚང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེར་ཁ་གཡར་ནས། དེ་དང་ལྡོག་པའི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པའི་ཉེས་པ་བསགས་ཞིང་གསོག་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་དཔེར་ན། ལ་ལས་ཁོག་དོག་པའི་སློ་ནས་འཚོ་བ་ཤོག་པའི་རུ་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ངན་པ་ལ་བསྒྱུར་ནས་ཡུལ་སྤྱོལ་ངན་པ་ཞིག་ཆགས་སུ་བཅུག། འདུ་ཤེས་སྡིག་ཀྲན་འདི་འགོས་ནད་བཞིན་དུ་གང་ས་གང་ན་ཞི་དྲག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་ཞིང་སྣུ་མཐུད་ནས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དེ་བཤད་ན། འཛའ་དྲག་གི་འཚོ་བའི་ཕྱོགས་རེའི་འདུ་ཤེས་དེ་འབུར་དུ་དོད་ན་རྡྭས་རྩོད་རེས་བྱས་ནས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་བརླགས་པ་དང་། ཡང་ན་ལས་རིགས་སམ་ལས་ཁུངས་གང་ས་གང་དུས་ཕྱོགས་འཛིན་རེས་ཀྱིས་ནང་འཁྲུག་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ན་གྲུབ་མཐའ་ཁ་གཡར་ནས་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་དྲི་མ་ངན་པས་སྦགས་པ་དང་། དེ་བས་ན་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྔར་ནས་ཁྲིམས་སྲོལ་ལེགས་པོ་ཞིག་དར་ཡོད་རུང་། གོང་གི་ཕྱོགས་ཞེན་དང་ཚུལ་འཆལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དེང་སང་གི་མི་སྣ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བོད་ལ་གནའ་ནས་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་དུ་རོལ་བའི་ཁྲིམས་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་རོལ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འདི་བྱུང་སོང་བར་སྙམ། གལ་ཏེ་གོང་གི་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་ངན་ཇི་སྙེད་སེལ་ནས། བོད་ནི་ཕ་མེས་ཡང་མེས་ཀྱི་རིང་ནས་ཁྲིམས་དགའ་ལུགས་དགའ་ཞིག་ཡིན་པའམ། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་གནའ་ནས་དཔལ་ལྡན་དུ་སྤྱོས་ཡོད་པ་ཞིག་མཚོན་དགོས་ན། ཐོག་མར་དེང་སང་བོད་ཀྲུན་ཁར་ཁེར་གྱིས་བཙུན་པའི་ན་བཟའ་འགེབ་གྱོན་བྱས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྤྱང་ཉུལ་དང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཆེམ་ཀྲུན་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་རུ་སྡེ་ཚོ་བ་མཐའ་ན་ཁྲིམ་རུས་ཀྱི་རྣ་འཛིན་རྒྱུ་ཁ

གཡར་ནས་རྩྭ་ས་རྩོད་པ་དང་ཀྲུ་རས་བསོད་རླུས་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱུ་འཛིན་རྒྱུ་ཁ་གཡར་ནས་མི་རིགས་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་དགོས་པ་སྣ་ཚོགས་བཏང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་གཡར་ནས་འབངས་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་བློ་ཆོང་མཁན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་མཚང་ཤོར་ནས་ངོ་ཚ་རྒྱུ་ཕར་བཞག། ཐ་ན་རང་དཔའ་བོར་འདོད་པ་ནི་ད་ལྟའི་བོད་ཡུལ་གྱི་གནས་གང་མང་ཞིག་གི་ཆེས་གླེན་པ་སྡུག་པོའི་མཚོན་སྣང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ནམ་སྙམ་ནས། འདི་དག་གི་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་པོའི་གདམས་ཁྲིམས་དང་རྩ་བ་ནས་འགལ་ཡོད་པ་དང་། འདི་དག་གི་སྤྱོད་ངན་དང་སྟོན་པའི་ཞལ་གདམས་དང་འགལ་ཡོད་པ་ངོས་ཟིན་ནས། འདི་དག་གི་བྱ་ངན་དང་འཛམ་གླིང་གི་མི་རིགས་གང་དང་ཆོས་ལུགས་གང་གི་བསམ་བློའི་ཁྲིར་ཕྱོགས་དང་ལྡོག་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས། དེ་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོར་བྱར་གྱུར་ལ། དེང་གི་དོར་བྱར་ཡང་འགྱུར་དགོས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་ཕྲག་ལ་བབས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ད་གཟོད་གོང་གི་གནོད་འཚེ་དག་བཅོམ་ནས་རང་མི་རིགས་ཡ་རབས་དང་གཞན་གྱིས་བརྩི་བའི་གྲས་སུ་འཛུག་ཐུབ་བོ།།

གསུམ་པ། དེང་སང་བོད་ས་གནས་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་འགའ།

གཅིག། བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱིས་བོད་ཡུལ་དུ་ཡུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའི་གོ་གནས་བཟུང་།

དེང་དུས་སྤྱི་ཚོགས་འདི་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྱུར་ལྡོག་ཆེ་བ་བྱུང་ཟིན་པ་དང་བསྟུན། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚོད་མཐོ་རུ་སོང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་དད་གུས་བྱ་རྒྱུ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་གདན་ལ་ཕབ་པའི་ཁོད་སོ་དྲུག་གི་ནང་ནས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོར་བཞག་ཡོད་པ་ལས་འགོ་བརྩམས་ཡོང་བར་འདོད། དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་བཟུང་དད་ཅིང་གུས་པར་མཆོད་ཞེས་གསུངས་བྱུང་བ་ལས་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ཁད་བྱས་ན། རང་ཅག་བོད་པས་དད་མོས་བྱེད་སའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དད་ཅིང་གུས་པར་

མཆོད་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་ཆོས་འདྲེས་མའི་ཁྲིམས་སྲོལ་བྱུང་བ་འདི་ནི་བོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མ་རེད། ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདིའི་མི་རིགས་སོ་སོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གང་མང་། ཐ་ན་ལས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་སྣང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁག་གི་ནང་ལ་བལྟས་ན། སོ་སོའི་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་བྱེད་སའི་ཡུལ་མི་གཅིག་རུང་། ཆོས་ལུགས་འདི་གང་ས་གང་དུ་ནང་སེམས་ཀྱི་གཏིང་དུ་ཟུག་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པའི་ཐད་ནས་གཅིག་འདྲ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡོ་རོབ་གླིང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ནང་དུ་གསལ་པོར་མཚོན་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཡོ་རོབ་གླིང་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་དུ་ཁྲིམས་ར་འགོ་འཛུགས་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་ཡོད་མེད་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ཡ་གཉིས་ཀས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཁྲིམས་དཔོན་དང་ཁྲིམས་ར་ནང་གི་མི་ཚང་མའི་མདུན་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་རང་གི་དད་མོས་བྱེད་སའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བམ་པོའི་ཐོག་བཞག་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིམས་རའི་ཐོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ནི་དྲང་པོ་དྲང་རྐྱང་ཡིན་ཞེས་མནའ་བསྐྱལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ། དེང་སང་ང་ཚོའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་དུའང་དཔང་རྟགས་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྤྱིར་རྩ་ཁྲིམས་དཔང་དུ་ཁྱེར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་དུ་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཚང་མ་ནི་དྲང་པོ་ཡིན་པ་ལས་རྫུན་གཏན་ནས་མིན་ཞེས་མནའ་བསྐྱལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ། དེང་སང་ཚན་རིག་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བའི་དུས་རབས་འདིར་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་རྣམས་འདོར་དུ་འཇུག་དགོས་འདོད་ན། མིའི་རིགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་ཡོང་ཡོད་ལ་འབྱུང་ཡང་སྲིད་པ་དེ། དེང་སང་འཛམ་གླིང་འདིར་དཔེ་ངན་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་ལས་ངན་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་། དངོས་པོ་རྒྱུ་ནོར་ལ་དར་རྒྱས་ཆེ་རུང་བསམ་བློའི་དཔལ་འདི་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གང་ཐད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་མིའི་བསམ་བློའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱང་དེ་བསྟུན་དུ་མཐོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡིད་མོས་ས་ཞིག་རེད་སྣང་ངས། ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་གང་རུང་དུ་མཁོ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྡན་པས་ན། ཆོས་འདི་བོད་

པ་རྣམས་ཀྱིས་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ད་བར་དུ་སྲོག་རྩ་ལྟ་བུར་བཟུང་ནས་རང་སོ་སོའི་དགོས་མོས་ལྟར་དུ་འཚོ་བ་བསྐྱིལ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལས།[74] གངས་རིས་སྐོར་བའི་ལྗོངས་སུ་མཆོག་གསུམ་དམ་པར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། ད་ལྟའི་བོད་ཡུལ་དུ་སྔ་མོ་ནམ་ལངས་པ་ནས་དགུང་རུབ་གཉིད་དུ་སོང་བའི་བར་ལ་བོད་འབངས་སྐྱ་སེར་ཀུན་གྱིས་ཁ་འདོན་འདོན་རྒྱུའམ་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རྒྱུན་མི་ཆད་བཟླས་ནའང་མི་ཆོག་རྒྱུ་ཆེ་མེད་པའི་ཚུལ་སྣང་། ནང་ཆོས་སྐྱབ་སྟངས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་འདི་ཉིན་ནས་ཉིན་མཐུད་དེ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་སའི་ལུགས་གཏན་པོར་ཆགས་པས་ན་ཡུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའི་གོ་གནས་ཟིན་ཡོད།

ད་ལྟའི་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིན་ཏུའུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཝུའུ་ཧིག་ཚི་（武侯祠）ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱའི་ལྷ་ཁང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ཉེ་འདབ་ཀྱི་སྲང་བར་ཁག་ཏུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཚོང་རྫས་གཙོར་བྱུར་བའི་ཚོང་ཁང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། དདུང་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་སྣང་། འདིས་བོད་པ་ལ་ནང་བསྟན་གྱི་དད་པའི་ཤུགས་ཇེ་ཆེའི་ཚུལ་དང་གྲངས་ཇེ་མང་གི་ཚུལ་ཡང་མཚོན། ད་ལྟའི་བོད་འབངས་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མི་འདྲ་རུང་། ཚང་མར་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ནའང་མི་ཆོག་རྒྱུ་ཆེ་མི་འདུག་པའི་ཚུལ་སྣང་།

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་འདི་ལེགས་པར་བེད་སྤྱད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་དཔེར་ན། མགོ་ལོག་ཨ་སྐྱོང་གོང་མའི་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་ད་ལོར་དཀའ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་མགོ་ལོག་གི་འཚོ་བ་ཆེ་ཁག་གཉིས་བར་གྱི་ལོ་མང་བར་གྱི་གྲོད་ངན་སྨི་ཧྲ་བཙུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་འགྲིག་གི་བཙུག་པས་ན། འཚོ་བའི་བར་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཀར་ཡང་ཕན་ཏེ་རྫོང་རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གིས་སྐོར་ཁྲི་གསུམ་དང་ཞང་རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཀྱང་སྐོར་ཁྲི་གཅིག་གི་བྱ་དགའ་ཕུལ་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཕན་ཆེན་པོ་དངོས་

[74] རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོས་མཛད་པའི་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས། ཤ༢༠༡ ནས་༢༠༢ ནང་གསལ།

སུ་ཐོན་ནས་ཡུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པའི་རྩལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་མིག་ཐོག་ཏུ་གསལ་པོར་ཤར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས། བོད་ཡུལ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕན་ཆེན་པོ་ཐོགས་སྲིད།

དེང་སང་བོད་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་ཤ་རུས་གཅིག་གི་སྤུན་ཟླའི་མཛའ་བརྩེ་དང་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་ཡོང་སྲིད་ལ་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་མེད་ས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལ་དཔྱད་ནས་གློ་སྒོ་རེ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་ཅག་ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་སྔར་ནས་ཁྲིམས་སྲོལ་ལེགས་པོ་ཞིག་དར་ཡོད་པ་འདིས་དེང་སང་མི་སྣ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བོད་ལ་གནའ་ནས་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་དུ་རོལ་བའི་ཁྲིམས་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རྗེས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་རོལ་བའི་ལྟ་བ་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཇི་སྙེད་སེལ་ནུས་ཤིང་། བོད་ནི་ཕ་མེས་ཡང་མེས་ཀྱི་རིང་ནས་ཁྲིམས་དགའ་ལུགས་དགའ་ཞིག་ཡིན་པའམ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་གནའ་ནས་དཔལ་ལྡན་དུ་སྡོས་པའང་ཞོར་ནས་མཚོན་ཐུབ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རང་གི་མེས་པོ་རྣམས་གྱིས་བཞག་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་འདི་དག་སྔ་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རིག་གི་དགའ་འཚལ་དུ་སྐྱེངས་མེད་བཞད་ཡོད་པ་མ་ཟད།

དེང་སང་གི་ཡུལ་ཁྲིམས་དག་གི་མ་གཞི་ཡང་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་སུ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུའང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གང་དང་མི་རིགས་གང་གི་ཁྲིམས་སྲོལ་གང་ཡིན་ཡང་ཉེས་མགོ་གནོན་རྒྱུ་དང་ཡ་རབས་སྐྱོང་རྒྱུ་ནི་ཀུན་མཐུན་ཡིན་པས་ན། བོད་ཀྱི་གནའི་ཁྲིམས་རྒྱུན་དེ་དེང་སང་གི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཡར་རྒྱས་གོང་སྤེལ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་མྱུ་མཐུད་དུ་ཐོན་པས་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་དཔལ་ཡོན་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ནའང་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ཁྲིམས་རྒྱུན་འདིའི་སྐོར་ལ་འཛིན་སྐྱོང

་སྤྱིལ་གསུམ་བྱེད་དགོས། ཐ་ན་དེང་གི་ཀུང་གོའི་ཁྲིམས་རིག་གམ་འཛམ་གླིང་ཁྲིམས་རིག་ཏུའང་གཞན་གྱིས་ཚབ་མི་ཐུས་པའི་གོ་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཟིན་ཡོད།

འདིར་འབྲོག་པའི་འཚོ་བར་མཚོན་ན། བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུས། ཛ་ཆུ་ཁ་དང་མགོ་ལོག་གསེར་ཐར་སོགས་ལ་ཕེབས་ནས་བརྩམས་པའི་བྱང་འབྲོག་གི་ལམ་ཡིག་ཞེས་པའི་གླིང་གཞིར།[75] བོད་ཀྱི་འབྲོག་པ་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི། སྨད་མདོ་ཁམས་སྒམ་དྲུག་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཚོ་བར་གནས་ཡོད་པས་ས་ཁྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཟིན་ཡོད། ཁོ་བོས་དངོས་ཡོད་བོད་ཀྱི་འབྲོག་སྡེའི་གནས་སྟངས་དང་། དེ་དག་གི་བསམ་སྤྱོད། ཆ་ལུགས། གོམས་གཤིས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ལམ་ཐད་ཀར་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་གནའ་མིའི་ལོ་རྒྱུས། དཔའ་བོ་གླིང་གེ་སར་གྱི་སྒྲུང་རྣམས་ལས་བོད་མིའི་བསམ་སྤྱོད་སོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་རང་བློར་གསལ་བར་འཆར་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་སྐོར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་ར་འཕྲོད་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཟུགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དེར་བརྟེན། འབྲོག་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་འདི་དག་ནི་བོད་ཀྱི་གནའ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དཔྱད་གཞིའི་འབྱུར་རྫོ་གསོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ་མོད། འབྲོག་པའི་ཇོན་ཁྲིམས་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་ལྷ་རི་དང་གཞི་བདག་གམ། ཡང་ན་དགོན་པ་ཁག་གི་བཀག་རི་རྣམས་ནས་རི་དྭགས་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་བསད་མི་ཆོག་ཅིང་། འབྲོག་པའི་རི་རྒྱ་ནི་འབྲོག་ཡུལ་གྱི་ལྷ་རི་དང་གཞི་བདག་རྣམས་ནས་སུས་ཀྱང་རི་དྭགས་བསད་མི་ཆོག་པར་མ་ཟད་ཛ་ཡུང་དང་། དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་དང་། དཀར་མོག་རྣམས་ཀྱང་བཀོ་འདོན་བྱེད་མི་ཆོག་ཅིང་། དེ་དག་ནི་འབྲོག་མིས་ཤོད་སྲོལ་དུ་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་དང་དཀར་མོག་ནི་གཞི་བདག་གི་སྙིང་ནོར་རེད། ཅེས་

[75] ནམ་མཁའི་ནོར་བུའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ༡༩༨ནས༢༣༢ནང་གསལ།

དང་། ཐ་ཡུང་ནི་གཞི་བདག་གི་སྙིང་རེད། མི་སུས་བརྐོ་འདོན་བྱས་ན་དེའི་མི་ཕྱུགས་ལ་ནད་ཡམས་དྲག་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་ཁམས་ལ་ནད་ཡམས་འབྱུང་གི་རེད། ཅེས་ཟེར་ཞིང་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འགྲོག་པའི་རི་བཤེར་ནི་འགྲོག་པའི་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་དང་། ཡུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་གི་ལས་འཕྲུར་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་རི་བཤེར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་འདུག། དེའི་འགྲོ་མཁན་ནི་ཡུལ་སོ་སོའི་ཕོ་གཞོན་བཞོན་རྟ་བཟང་གྲུས་རྣམས་ཡིན་པ་རེད། དེའི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་ཧོར་ན་པ་དང་། རི་རྒྱ་བཤིག་མཁན། ཇག་རྐུན་དང་། ཉིས་རྩོད་མཁན་ནམ་དེ་དག་གི་སོ་ཉུལ་སོགས་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་དག་ཡིན་འདུག འགྲོག་པའི་ཇག་ཁྲིམས་ནི་འགྲོག་མི་སུ་ཞིག་གིས་དེ་སྟོན་འཁོན་གཞི་བྱུང་མེད་པའི་མི་སྡེ་གང་རུང་དང་། མི་སྡེ་ནང་ཁྲུལ་བཅས་པར་ཇག་པ་རྒྱག་མི་ཆོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་གླང་རླའི་བཞི་རྒྱལ་ལམ་སྟག་རླའི་འདུ་བའི་སྐབས་སུ་གང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྗེས་ལེན་གྱིས་དབྲལ་ལ་རྩོད་འདུམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དཔེར་ན་མགོ་ལོག་གམ་འགུ་ལོག་ལྷ་བུར་མཚོན་ན། ༢༠༠༡ལོའི་དབྱར་གྱི་དུས་སུ། ང་རང་མགོ་ལོག་སྨྲ་གསར་དགོན་དུ་ཐོན་པ་ན། དགོན་པའི་མཁན་པོ་མགར་ཚང་གི་བླ་མ་བློ་རྩུར་གྱི་མདུན་དུ་བཟའ་ཟླ་གཉིས་བར་ལ་བཟའ་འཁོན་བྱུང་ནས་གྲོད་ཞུ་གི་ཡོང་འདུག། མཁན་པོས་གྲོད་ཡའི་གཏམ་གསན་རྗེས་སུ། ཐོག་མར་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱི་ཁྲུངས་སོ་སོའི་རུས་ཁྲུངས་ཞིབ་ཆའི་སྒོ་ནས་མགོན་པོ་རིའི་སྤྱིའུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བྲག་སྲིན་མོ་ལས་རུས་དྲུག་གྱེས་ཚུལ་ལ་གཏུག། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་བཅས་ཚུལ་གསུངས། དེ་ནས་བོད་བཙན་པོའི་ཁྲིམས་དང་མགོ་ལོག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསུང་། དེ་ནས་མགོ་ལོག་གི་ཁྲིམས་དང་རུ་སྡེ་འདིའི་ཡུལ་སྲོལ་ལ་སྦྲུར་ནས་བཟའ་ཟླ་འདི་གཉིས་ཀའི་གྲོད་བཤད་པས་ན་ཕན་ཚུན་འཛིང་རེས་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་ཏེ་གྲོད་དེ་ལགས་སོ་ལགས་སོ་ཞེས་སྨྱུར་མོར་བཤད་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས། བོད་ཡུལ་གང་ས་གང་ན་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འདི་བཞིན་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཡོད་ཚུལ་དེ་གསལ་ཞིང་མང་ངོ་།།

གསུམ། འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ་ལ་འཐང་མཐུན་རྐྱེན་འགའི་བྱས་རྗེས་བཞག་ཐེན།

བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་གཞན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་བསྡུར་ན་ཁྱད་ཆོས་ལྷག་པར་འབུར་དུ་དོད་པའི་ཆ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་བཅས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པ་འདི་ཡིན། འཕགས་པ་ལྷས། ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་མོས་བྱེད་སའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པས་བོད་པའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་ཡང་ཆོས་ལུགས་འདིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་འདིའི་རྩ་བ་ནི་མི་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བཟང་གི་ལམ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཉེས་ཅད་རྐྱང་རྐྱང་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྡིག་ཁྲིམས་ཤིག་གཏན་ནས་མིན་པ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན།

དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་དུ་སྲོག་མི་གཅོད་པའི་གསོན་སྟོང་གཞིན་སྟོང་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཕབ་ནས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་འགོར་ཏེ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན་ད་བཟོད་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཁེངས་པའི་ནུབ་གླིང་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་སྲོག་ཆབ་ལ་སྲོག་མི་གཏོང་བའི་ཁྲིམས་གསར་བཅད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་དཔེར་ན། དབྱིན་ཇི་(England) དང་། འཇར་མན་(Germany) ཨོ་སི་ཁྲུ་རི་ཡ་(Australia) ཏེན་མག(Denmark) ཧྥིན་ལན་(Finland) དབྱི་ཐ་ལི་(Italy) ཧོ་ལན་(The Netherlands) མོ་རོ་ཁོ་(Morocco) འཁྱགས་གླིང་(Iceland) ཕོར་ཐི་ཀལ་(Portugal) པར་ཙིར་(Brazil) ནེའུ་ཛི་ལན་(New Zealand) སོགས་རྒྱལ་ཁབ་སུམ་བཅུ་ལྷག་ཡོད་ལ། སྔར་སུའུ་ལེན་(Soviet Union)གྱིས་སྲོག་ཁྲིམས་ཐེངས་གཉིས་དོར་ཡང་གཞུག་ནས་སླར་དུ་གསོས། སྲོག་ཁྲིམས་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད་ལ་འཇའ་པན་(Japan)གྱི་འབད་མང་ཆེ་བས་ཀྱང་འཐད་པ་མི་བྱུང་།

བོད་ལ་འདི་འདྲའི་ཁྲིམས་སྲོལ་བཟང་པོ་ཤིག་ཆགས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཞིང་སྡིག་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས། དགེ་སྡིག་དང་སྤང་བླང་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་བློའི་གཞི་འཛུགས་ས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བཞིན་ཡོད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དུས་ད་ལྟ་སྨིན་པ་དང་ཕྱི་མར་སྨིན་པ། མ་འོངས་པར་སྨིན་པ་བཅས་རིགས་མང་པོར་དབྱེ་རྒྱུ་འདུག། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་དད་མོས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཚེ་འདི་ཙམ་ལ་རྒྱུ་དགེ་བ་མང་པོ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་མཁན་གྱིས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཞིང་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ཡིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མ་བླངས་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་དོར་བ་དང་འདྲ་བས། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བརྩི་སྲུང་བྱ་རྒྱུར་སྒྲོ་ཞིང་དེ་ལེགས་པར་སྲུང་ཐུབ་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ལེགས་པོ་ཞིག་སྨིན་ཐུབ་རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དེ་ཡུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུར་གྱུར། དཔེར་ན་ཡུལ་ཕ་མ་དང་ཁྲིམ་མཆོས་རྒན་གཞོན་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་རོགས་རམ་བྱས་ན་རང་གི་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ། ཁ་ལས་སྐྱུང་རྟ་དར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་འགལ་ན་བྱ་བ་ཅི་ཡང་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་དང་ཀུན་གྱི་དམའ་འབེབས་དང་གཉའ་གནོན་བྱེད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་སུ་མི་ཚུད་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། མདོར་ན། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་དཀའ་བ་དང་། ཐོབ་པ་དོན་སྙིང་ཆེ་བ་ཤེས་ནས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱའི་བླང་དོར་ལ་འབད་ནས་མཁས་མཛངས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཇི་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལྟོ་གོས་ཁོ་ན་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་རྒྱུ་དེ་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱུ་དང་། དེ་བས་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་འབྱེད་པའི་རིན་ཐང་ཡོད་པའི་

བྱ་བ་ཞིག་ལ་འབད་དགོས་ན། མིག་སྔར་གྱི་ཕན་བདེ་ཙམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཕུགས་རྒྱང་རིང་པོར་ཕན་པའི་དོན་ལ་འབད་པ་དང་། རང་དང་རང་གི་གཉེན་ཉེ་དུ་ལ་ཕན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་མི་རིགས་དང་མིས་རྒྱལ། ཐ་ན་རང་གི་དགྲ་དང་བཅས་པའི་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་དོན་ལ་འབད་དགོས་པ་སོགས་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཡུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའི་བསྲུང་བྱ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།

བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་བཟང་པོས་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་ཟིན་པ་འདིས་རང་ཅག་ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་སྔར་ནས་ཁྲིམས་སྲོལ་ལེགས་པོ་ཞིག་དར་ཡོད་པ་མཚོན་ཐུབ། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་ཚུགས་པའི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་གཏུག་ཡོད་པ་འདིས་མི་རིགས་གོ་ནའི་ཁ་དབང་མ་ཟད་མིའི་རིགས་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་མིན་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཅེས་པའི་ཁོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྡན་རྒྱུའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་འདི་ནང་དོན་རིག་པའི་ནང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བའི་རིགས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡང་ན་རིགས་ཀྱི་མདོག་དམན་གང་དུ་བབས་རུང་། ཕྱུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཐད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམ་མིའི་རིགས་ཀུན་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འདིས་ད་ལྟའི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་སུ་དང་གང་ཡིན་རུང་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲ་མཉམ་གྱིས་དྲང་པོར་གཅོད་དགོས་རྒྱུའི་རྩ་དོན་དང་རིགས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་ཡོད།

དེར་བརྟེན། གཞི་ནང་བསྟན་དང་། ཡུལ་བདེ་འཇགས། སྤྱིའི་ཞི་བདེ་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུར་དུ་ཐོན་པ་ནི་དེང་སང་གི་ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་ཡིན། འདིས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་བྱ་བ་གང་རུང་གི་སྐབས་དངོས་སུ་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་དུ་སྙིང་རྗེ་སྙད་མེད་ཞིག་བསྐྱེད་ན། སོ་སོས་རང་གཞིས་དྲང་པོའི་སྒོ་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་རིགས་པའི་ཁུངས་བསྟན། ཡང་ན་སོ་སོའི་རྒྱུད་དུ་སྙིང་རྗེ་སྙད་མེད་ཞིག་བསྐྱེད་ཐུབ་ན། སོ་སོས་རང་གཞིས་དྲང་པོའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ

གང་རུང་ཞིག་ལེགས་པོར་སློབ་ཐུབ་པའི་དོན་དངོས་སུ་སྒྲུར་ཚོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྟན། འདིར་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དམིགས་པ་བེད་བཅད་ནས་ཚོད་པའི་རྩ་དོན་གྱི་འབྱུང་གཞི་བསྟན་ཡོད། འདིས་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེའི་གྲུབ་ཆར་གྱུར་བའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ལེགས་པོ་ནླབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མཚོན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་ལེགས་པོ་འདི་ལྷ་བུད་ལྷའི་ཡུ་རོབ་གླིང་གི་མཐུན་ཚོགས་(European Union) ལྷ་བུས་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྲུང་འབྲས་བུ་བཟང་པོའང་སྨོང་བཞིན་ཡོད་པར་སྣམ། བོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྲུང་ཁྲིམས་སྲོལ་ལེགས་པོ་འདི་ཁ་བཤད་ལག་ལེན་གསེར་བཞིན་ཐུབ་ན་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ནི་མིའི་རིགས་གཞན་གྱིས་དད་མོས་དང་བསྟི་བཀུར་བྱ་འོས་པའི་མི་རིགས་ནླབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཁག

མཁས་པ་ལྡེའུ། ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་རྒྱས་པ། ལྷ་ས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༥ལོའི་དཔར་མ།

རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་མོ། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དབྱངས། པེ་ཅིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ལོའི་
དཔར་མ།

འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ། དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ། ཁྲིན་ཏུའུ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༦ལོའི་དཔར་མ།

ཆབ་སྲིད་ཆོ་བརྟན་ཞུན་ཚོགས་དང་ནོར་བྲང་ཨོ་རྒྱན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ་གཡུ་ཡི་ཕྲེང་བ། ལྷ་ས། བོད་ལྗོངས་
དཔེ་རྙིང་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ལོའི་ཟླ་༡༠བའི་དཔར་མ།

ཆབ་སྲིད་ཆོ་བརྟན་ཞུན་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་འཁུར་ནས་བསྒྲིགས། བོད་ཀྱི་སྔ་རབས་ཁྲིམས་སྲོལ་ཡིག་ཆ་བདམས་
བསྒྲིགས། ལྷ་ས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ལོའི་དཔར་མ།

ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། ལྷ་ས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་
༡༩༨༨ལོའི་དཔར་མ།

གཉའ་གོང་དཀོན་མཆོག་ཚེ་བརྟན། བོད་ཀྱི་བརྡ་རྙིང་ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེན་བདམས་བསྒྲིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཀུན་ནས་ཁྲོལ་
བར་བྱས་པ་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། ལན་གྲོའུ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་བསྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ལོའི་པར་ཐེངས་
དང་པོའི་དཔར་མ།

ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པདྨ་ར་གའི་ལྡེ་མིག་པེ་ཅིང་། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་
༡༩༨༥ལོའི་ཟླ་༦བའི་དཔར་མ།

ལྡེའུ་ཇོ་སྲས། ལྡེའུ་ཆོས་འབྱུང་། ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལྡེའུ་ཇོ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།
ལྷ་ས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༥ལོའི་ཟླ་༩པའི་དཔར་མ།

ནམ་མཁའ་ནོར་བུ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་གཡུང་དྲུང་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་བཞུགས་སོ། ཁྲིན་ཏུའུ།
སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ལོའི་ཟླ་༤བའི་དཔར་མ།

དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྲེང་བ། མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། པེ་ཅིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧ ལོའི་
དཔར་མ།

ནམ་མཁའི་ནོར་བུའི་གསུང་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཀྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༨ལོའི་ཟླ་༡༢པའི་དཔར་མ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀུན་དགའི་མེ་ལོང་བཞུགས་སོ། ཛ་བ་བོད་རིགས་ཆའང་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་ཡིག་བདམས་བསྒྲིགས་སྤྱིའི་དེབ་ལྔ་པའམ་བོད་ཡིག་གི་དེབ་གཉིས་པ། འབར་ཁམས། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧ལོའི་ཟླ་༡༠པའི་དཔར་མ།

ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། དེབ་ཐེར་དམར་པོ། དེབ་ཐེར་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཧུ་ལན་དེབ་ཐེར་འདི་བ་བཞུགས་སོ། པེ་ཅིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ལོའི་ཟླ་༢པའི་པར་ཐེངས་གཉིས་པའི་དཔར་མ།

ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། པེ་ཅིང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༡ལོའི་དཔར་མ།

ཏའོ་ལྷུན་ཞེན་དང་ཧོ་ཙུ་ཚུན་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲིགས། བོད་རྒྱ་ཤན་སྦྱར་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཀུན་བཏུས་ཚིག་མཛོད། ཁྲི་ལིང་། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༧ ལོའི་དཔར་མ།